

**ลักษณะและสมบัติของชุดดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของประเทศไทย**

Characteristics and Properties of Established Soil Series
in the Northeast Region of Thailand

สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน

เอกสารวิชาการฉบับที่ 55/03/48

กรมพัฒนาที่ดิน

กันยายน 2548

คำนำ

เอกสารวิชาการนี้ได้ปรับปรุงข้อมูลชุดดินต่างๆ จากเอกสารวิชาการภาษาอังกฤษและแปลเป็นภาษาไทย พร้อมทั้งมีภาพหน้าตัดของชุดดินต่างๆ ประกอบ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเผยแพร่ข้อมูลชุดดินแก่นักเรียน นักศึกษา นักวิชาการในสาขาอื่นๆ และผู้สนใจให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลดินได้ง่ายขึ้น และสามารถนำเอาข้อมูลดินไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง ไม่เพียงแต่เฉพาะนักวิชาการทางปฐพีวิทยาเท่านั้น

อย่างไรก็ตามเอกสารนี้จะไม่แสดงรายละเอียดของข้อมูลมากนัก เพื่อไม่ให้ผู้อ่านสับสนจนเกินไป หากมีความสนใจต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติม ควรศึกษาจากเอกสารวิชาการของส่วนมาตรฐานการสำรวจจำแนกดินและที่ดินที่เป็นภาษาอังกฤษ หรือปรึกษานักสำรวจดินของส่วนมาตรฐานการสำรวจจำแนกดินและที่ดิน

หากพบข้อผิดพลาด หรือมีข้อเสนอแนะประการใด ขอความกรุณาแจ้งให้ทราบด้วย เพื่อจะได้แก้ไขเอกสารให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณนักสำรวจดินของส่วนมาตรฐานการสำรวจจำแนกดินและที่ดิน ส่วนสำรวจจำแนกดิน ส่วนพัฒนาเทคโนโลยีและบริการ และคณะทำงานวิชาการและการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของสำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน ที่ร่วมกันดำเนินงาน ระดมความคิดเห็น ทิชมและเสนอแนะในการจัดทำและปรับปรุงเอกสารนี้ให้สำเร็จตามกำหนดเวลา

(นายชุมพล ลิลิตธรรม)

ผู้อำนวยการสำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
วัตถุประสงค์	2
อุปกรณ์และวิธีการ	2
ผลการศึกษา	2
สรุป	47
เอกสารอ้างอิง	48
ภาคผนวก	49

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางผนวกที่	
1. สรุปผลการจำแนกดินที่จัดตั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	50
2. สรุปผลการจำแนกดินที่จัดตั้งในภาคเหนือและที่สูงตอนกลางของประเทศไทย	52
3. สรุปผลการจำแนกดินที่จัดตั้งในภาคกลางของประเทศไทย	54
4. สรุปผลการจำแนกดินที่จัดตั้งในภาคใต้และชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	55
5. การจำแนกดินที่จัดตั้งรวมทุกภาคของประเทศไทยตามระบบอนุกรมวิธานดินปี ค.ศ. 2003	57

สารบัญชุดดิน

	หน้า
1. ชุดดินบรบีอ (Borabue series: Bb)	3
2. ชุดดินบ้านไผ่ (Ban Phai series: Bpi)	4
3. ชุดดินบุรีรัมย์ (Buri Ram series: Br)	5
4. ชุดดินบุญทวี (Buntharik series: Bt)	6
5. ชุดดินโชคชัย (Chok Chai series: Ci)	7
6. ชุดดินจักราช (Chakkarat series: Ckr)	8
7. ชุดดินชุมพวง (Chum Phuang series: Cpg)	9
8. ชุดดินชุมพลบุรี (Chumphon Buri: Cph)	10
9. ชุดดินจตุรัส (Chatturat series: Ct)	11
10. ชุดดินจันทึก (Chan Thuek series: Cu)	12
11. ชุดดินด่านขุนทด (Dan Khun Thot series: Dkt)	13
12. ชุดดินห้วยแถลง (Huai Thalaeng series: Ht)	14
13. ชุดดินคำบง (Khambong series: Kg)	15
14. ชุดดินกุลาร้องไห้ (Kula Ronghai series: Ki)	16
15. ชุดดินเขมราฐ (Khemarat series: Kmr)	17
16. ชุดดินโคราท (Khorat series: Kt)	18
17. ชุดดินเลย (Loei series: Lo)	19
18. ชุดดินมหาสารคาม (Maha Sarakham series: Msk)	20
19. ชุดดินน้ำพอง (Nam Phong series: Ng)	21
20. ชุดดินนครพนม (Nakhon Phanom series: Nn)	22
21. ชุดดินอน (On series: On)	23
22. ชุดดินปากช่อง (Pak Chong series: Pc)	24
23. ชุดดินพิมาย (Phimai series: Pm)	25
24. ชุดดินเพ็ญ (Phen series: Pn)	26
25. ชุดดินพนพิสัย (Phon Phisai series: Pp)	27
26. ชุดดินร้อยเอ็ด (Roi Et series: Re)	28

สารบัญชุดดิน (ต่อ)

	หน้า
27. ชุดดินเรณู (Renu series: Rn)	29
28. ชุดดินสีคิ้ว (Sikhio series: Si)	30
29. ชุดดินสกกล (Sakon series: Sk)	31
30. ชุดดินสระแก้ว (Sa Kaeo series: Ska)	32
31. ชุดดินสูงเนิน (Sung Noen series: Sn)	33
32. ชุดดินศรีสงคราม (Si Songkhram series: Ss)	34
33. ชุดดินสีทอน (Si Thon series: St)	35
34. ชุดดินสุรินทร์ (Surin series: Su)	36
35. ชุดดินสตึก (Satuek series: Suk)	37
36. ชุดดินธาตุพนม (That Phanom: Tp)	38
37. ชุดดินทุ่งสัมฤทธิ์ (Thung Samrit series: Tsr)	39
38. ชุดดินท่าตูม (Tha Tum series: Tt)	40
39. ชุดดินท่าอุเทน (Tha Uthen series: Tu)	41
40. ชุดดินอุบล (Ubon series: Ub)	42
41. ชุดดินอุดร (Udon series: Ud)	43
42. ชุดดินวาริน (Warin series: Wn)	44
43. ชุดดินยางตลาด (Yang Talat series: Yl)	45
44. ชุดดินยโสธร (Yasothon series: Yt)	46

ลักษณะและสมบัติของชุดดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

(Characteristics and Properties of Established Soil Series in the Northeast Region of Thailand)

1. บทนำ

ชุดดิน (soil series) เป็นหน่วยจำแนกดินระดับต่ำสุดในระบบการจำแนกอนุกรมวิธานดิน (Soil Taxonomy) ของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ซึ่งประเทศไทยได้นำมาใช้ในการจำแนกดินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 แม้ว่าก่อนหน้านั้นจะมีการตั้งชื่อชุดดินตามระบบที่นำมาใช้ในประเทศไทยในช่วงแรก แต่ต่อมาได้มีการปรับปรุงและกำหนดลักษณะของชุดดินต่างๆ ให้สอดคล้องกับระบบอนุกรมวิธานดิน

ในการตั้งชุดดินแต่ละชุดดิน จะต้องมีการศึกษาลักษณะและสมบัติทางสัณฐาน กายภาพ เคมี แร่ และจุลสัณฐาน และกำหนดช่วงของลักษณะและสมบัติของแต่ละชุดดินไว้ เพื่อสามารถอธิบายถึงความแตกต่างหรือความคล้ายคลึงกันของชุดดินต่างๆ ได้ นอกจากนี้ข้อมูลเกี่ยวกับชุดดินยังอธิบายถึงการกำเนิดและสภาพแวดล้อมของดินด้วย ดังนั้นข้อมูลชุดดินจึงถือเป็นข้อมูลที่สำคัญที่ใช้เป็นพื้นฐานหรือสนับสนุนกิจกรรมต่อเนื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินทั้งทางตรงและทางอ้อม อาทิ การเกษตร การป่าไม้ การชลประทาน วิศวกรรม สิ่งแวดล้อม การประมง การปฏิรูปที่ดิน การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน การประเมินภาษีที่ดิน เป็นต้น

โดยปกติการตั้งชื่อชุดดินจะใช้ชื่อของสถานที่ที่พบดินนั้นๆ เป็นครั้งแรกมาตั้งเป็นชื่อของชุดดิน เพื่อให้จดจำได้ง่าย อาจเป็นชื่อของจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน หรือ แม่น้ำ ลำคลอง ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี ดินที่จะถูกตั้งชื่อพร้อมทั้งกำหนดช่วงลักษณะและสมบัติประจำของชุดดินนั้น จะต้องมีความหนาไม่น้อยกว่า 8 ตารางกิโลเมตร หรือ 5,000 ไร่ (เดิมกำหนดไว้ 20 ตารางกิโลเมตร)

อย่างไรก็ตาม ชื่อชุดดินพร้อมคำอธิบายต่างๆ เป็นลักษณะในเชิงวิชาการ ทำให้เป็นข้อจำกัดในการนำข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับชุดดินไปใช้ให้เป็นที่ยอมรับหลาย ดังนั้นการแปลความหมายข้อมูลในเชิงวิชาการให้บุคคลอื่นเข้าใจได้ง่าย จึงถือเป็นสิ่งสำคัญ เอกสารฉบับนี้จึงได้วิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลดินให้ง่ายต่อความเข้าใจยิ่งขึ้น เพื่อสะดวกในการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป อย่างไรก็ตามอาจยังคงรูปแบบทางวิชาการโดยมีภาษาอังกฤษกำกับไว้บ้าง เนื่องจากบางครั้งการแปลเป็นภาษาไทยอาจไม่สมบูรณ์

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อจัดทำข้อมูลชุดดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
- 2.2 ปรับปรุงการจำแนกดินและคำอธิบายดินให้ถูกต้องและสอดคล้องกับระบบอนุกรมวิธานดิน ปี ค.ศ. 2003
- 2.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ที่ดินเพื่อการเพาะปลูก และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหการปรับปรุงและบำรุงดินที่เหมาะสมสำหรับชุดดินนั้นๆ

3. อุปกรณ์และวิธีการ

3.1 อุปกรณ์

1. เอกสารวิชาการฉบับที่ 522 เรื่องการกำหนดลักษณะของชุดดินที่จัดตั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยจำแนกใหม่ตามระบบอนุกรมวิธานดิน 2546 (กิติ อนุกุล และชนินิษฐศรี, 2547)
2. ผลวิเคราะห์ดินของชุดดินต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ
3. รูปภาพหน้าตัดของชุดดินต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ
4. Keys to Soil Taxonomy (Soil Survey Staff, 2003) ซึ่งเป็นคู่มือการการจำแนกดินระบบอนุกรมวิธานดิน ปี ค.ศ. 2003
5. แผนที่ดินและแผนที่กลุ่มชุดดินของจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ

3.2 วิธีการ

1. แปลข้อมูลชุดดินเป็นภาษาไทย โดยยึดถือเอกสารวิชาการฉบับที่ 522 เป็นต้นแบบ
2. ปรับปรุงข้อมูลชุดดินให้ถูกต้องโดยใช้ข้อมูลผลวิเคราะห์ดิน แผนที่ดินและแผนที่กลุ่มชุดดินประกอบในการพิจารณา
3. ออกตรวจสอบสภาพพื้นที่และลักษณะของชุดดินบางชุดดินที่มีข้อมูลไม่แน่ชัดในสนาม
4. แปลความหมายข้อมูลดินและวิเคราะห์ปัญหา ข้อจำกัดในการใช้ที่ดินเพื่อเพาะปลูก และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข
5. จัดทำเอกสารตามรูปแบบที่กำหนดพร้อมทั้งภาพหน้าตัดชุดดิน

4. ผลการศึกษา

ข้อมูลชุดดินในภาคเหนือและที่สูงตอนกลางของประเทศจำนวน 44 ชุดดิน ได้รับการปรับปรุงและแปลความหมาย เพื่อการใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกพืชดังนี้

1

ชุดดินบรปือ (Borabu series: Bb)

- กลุ่มชุดดินที่** 49
- การจำแนกดิน** Loamy over loamy-skeletal, mixed, semiactive, isohyperthermic Plinthaquic Haplustults
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมอยู่บนหินตะกอนเนื้อละเอียด พบบนพื้นผิวของการถล่มผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-12 %
- การระบายน้ำ** ดีปานกลางและค่อนข้างเร็วในดินล่าง
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** เร็วถึงปานกลาง
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** เร็วในดินบนและช้าในดินล่าง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ป่าเต็งรัง ยูคาลิปตัส และมันสำปะหลัง
- การแพร่กระจาย** พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** A-E-Btcv-2C
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึกปานกลางก่อนกรวด ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียวปนก่อนกรวด สีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทาปนน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลแก่และพบศิลาแลงอ่อน (plinthite) ภายในความลึก 75 ซม. พบพวงลูกรังและเศษหินทรายที่กำลังสลายตัวในระดับความลึก 50-100 ซม. ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.5-6.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	พอสพอริสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินเขมราฐ

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์
 สมบูรณ์ของดิน

ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน

2 ชุดดินบ้านไผ่ (Ban Phai Series: Bpi)

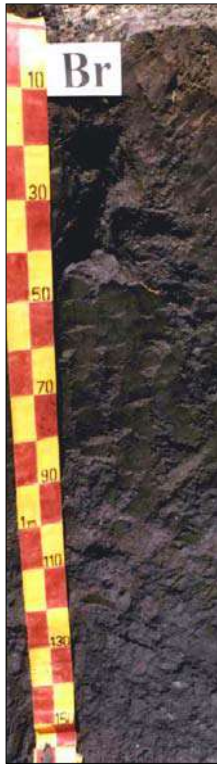

กลุ่มชุดดินที่	41
การจำแนกดิน	loamy, siliceous, isohyperthermic Arenic Paleustalfs
การกำเนิด	เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมอยู่บนพื้นผิวของการ เกลี่ยผิวแผ่นดิน
สภาพพื้นที่	ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-12 %
การระบายน้ำ	ดี
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	เร็วในดินบนและช้าในดินล่าง
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เร็วถึงปานกลาง
พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์	ปลูกพืชไร่และไม้ผล
การแพร่กระจาย	พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
การจัดเรียงชั้น	Ap-E-Bt
ลักษณะและสมบัติดิน	เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย สีน้ำตาล อ่อน ถัดลงไปเป็นดินทรายปนดินร่วน สีเทาปนชมพู ดินล่างเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน เหนียวปนทราย สีน้ำตาลแก่หรือน้ำตาลปนเหลือง มีจุดประสีแดงปนเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดิน เป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ตลอด

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกันชุดดิน** ชุดดินมหาสารคาม
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนถึงดินร่วนปนทราย
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** เพิ่มอินทรีย์วัตถุเพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้น ปลูกพืชทนแล้ง เช่น
อ้อยและมันสำปะหลัง

3 ชุดดินบุรีรัมย์ (Buri Ram series: Br)

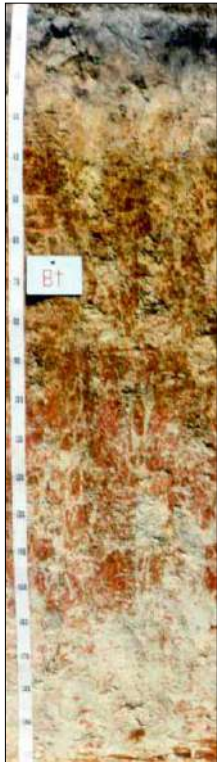

กลุ่มชุดดินที่	1
การจำแนกดิน	Fine, smectitic, isohyperthermic Ustic Epiaquerts
การกำเนิด	เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ และ/หรือ เศษหินเชิงเขาของหินบะซอลต์ พบบนส่วนต่ำของลาวาหลาก
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชันน้อยกว่า 2 %
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเลว
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้าถึงช้ามาก
พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์	ป่าเต็งรัง ปัจจุบันใช้ทำนา
การแพร่กระจาย	พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
การจัดเรียงชั้น	Apg-Bssg-Bss
ลักษณะและสมบัติดิน	เป็นดินลึก เนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอด สีดินเป็นสีเทาเข้มหรือสีน้ำตาลปนเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลปนแดงเข้ม ในฤดูแล้งจะมีรอยแตกกระแหงกว้างและลึกและมีรอยไกลในหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ในดินบนและเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
25-50	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน	ชุดดินวัฒนา
ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์	เป็นดินเหนียวจัด
ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์	ทำนา ควรไถพรวนในช่วงที่ดินอยู่ในสภาพความชื้นที่เหมาะสม ควรปรับปรุงดินโดยการใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกเพื่อให้สมบัติทางกายภาพของดินดีขึ้นและปุ๋ยเคมี

4 ชุดดินบุญทริก (Bunthrik series: Bt)

- กลุ่มชุดดินที่** 17hi or 35b
- การจำแนกดิน** Fine-loamy, mixed, isohyperthermic Plinthaquic Paleustults
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการเคลี่ยผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 0-5 %
- การระบายน้ำ** ดีปานกลางในดินบนและค่อนข้างเลวในดินล่าง
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลางถึงช้า
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลาง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ไม้พุ่มหนามและป่าแดง บางส่วนใช้ทำนา
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะจังหวัดอุบลราชธานี
- การจัดเรียงชั้น** A-Bw-Bt-2Btgv

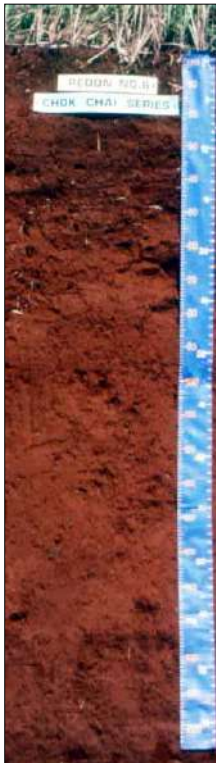
ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนเทา ถัดลงไปมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลซีด ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียวปนทราย สีน้ำตาลถึงสีเทาปนน้ำตาล พบจุดประสีแดงของคิลาแลงอ่อนและพบชั้นดินที่แสดงถึงความไม่ต่อเนื่องทางธรณี ในระดับความลึก 100-150 ซม. ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง

(pH 5.0-6.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินเรณู
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย พืชอาจขาดน้ำในช่วงฤดูเพาะปลูก
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** ใช้ทำนา ควรปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินและสมบัติทางกายภาพของดิน โดยใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสด ควรจัดหาแหล่งน้ำในพื้นที่โดยการขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำ

5 ชุดดินโชคชัย (Chok Chai series: Ci)

- กลุ่มชุดดินที่** 29
- การจำแนกดิน** Very fine, kaolinitic, isohyperthermic Rhodic Kandistox
- การกำเนิด** เกิดจากการมุงพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เศษหินแข็งเขาของหินบะซอลต์ พบบนพื้นผิวเหลือจากการกร่อนชอยแบ่ง
- สภาพพื้นที่** ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-12 %
- การระบายน้ำ** ดี
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลางถึงเร็ว
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลาง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ป่าเบญจพรรณ บางส่วนถูกถางเพื่อปลูกพืชไร่และไม่ผล
- การแพร่กระจาย** ตอนล่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** A-Bt
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแบ่งหรือดินเหนียว สีน้ำตาลปนแดงเข้มมาก ดินล่างเป็นดินเหนียว สีแดงหม่นหรือสีแดงหม่นเข้มมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินปากช่อง
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พืชอาจขาดน้ำในช่วงฤดูเพาะปลูก
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** ปลูกพืชไร่หรือไม้ผล ควรจัดหาแหล่งน้ำในพื้นที่ของการเพาะปลูกให้เพียงพอ โดยการขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำเอาไว้ใช้เมื่อพืชต้องการ ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มแร่ธาตุที่จำเป็นแก่พืช เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตและทำให้สมบัติทางกายภาพของดินดีขึ้น

6 ชุดดินชุมพวง (Chum Phuang series: Cpg)

- กลุ่มชุดดินที่** 40
- การจำแนกดิน** Coarse-loamy, siliceous, isohyperthermic Typic Kandiuvertisol
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการเคลี่ยผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-12 %
- การระบายน้ำ** ค่อนข้างมาก
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลาง
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** เร็ว
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ที่ดิน** ป่าเต็งรัง ปลูกพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง ปอ ฝ้าย และไม้ผลบางชนิด เช่น มะม่วง
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** A-(E)-Bt
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึกมาก ดินบนเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วนสีน้ำตาลปนแดง ดินล่างตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายและเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทรายในดินล่างตอนล่าง สีแดงหรือสีแดงเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.5-7.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

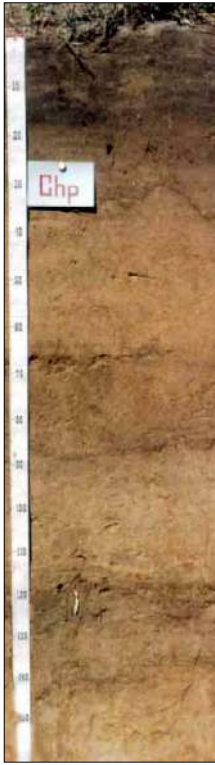
ชุดดินยโสธร

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ค่อนข้างเป็นทราย อาจขาดน้ำในช่วงของฤดูการเพาะปลูกทำให้เกิดการชะงักงันของการเจริญเติบโตของพืช

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ควรมีการจัดการดินที่ดีและปรับปรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก และปุ๋ยหมัก ใส่เพื่อเพิ่มแร่ธาตุต่างๆ ที่พืชต้องการให้แก่ดิน ทำให้สมบัติทางกายภาพของดินดีขึ้น จัดหาแหล่งน้ำในพื้นที่ให้พอเพียง

กลุ่มชุดดินที่ 38

การจำแนกดิน Coarse-loamy, mixed, active, isohyperthermic Typic Dystrustepts

การกำเนิด เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมอยู่บนสันดินริมน้ำ

สภาพพื้นที่ ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %

การระบายน้ำ ดีปานกลาง

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง

การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ไม้พุ่มหนาม ปลูกพืชผักสวนครัว

การแพร่กระจาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น A-Bw-2C

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกมาก เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนถึงดินทรายปนดินร่วน แล้วแต่ตะกอนที่น้ำพามาทับถมในแต่ละปี โดยแต่ละชั้นเนื้อดินและสีจะแตกต่างกันเห็นได้ชัดเจน มีสีน้ำตาล น้ำตาลเข้มหรือน้ำตาลซีด จะพบจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 5.0-5.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 4.5-6.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินเชียงใหม่

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ อาจจะได้รับ ความเสียหายจากน้ำท่วม ในฤดูน้ำหลาก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

โดยทั่วไปเหมาะสมในการปลูกพืชผักสวนครัวในช่วงฤดูแล้ง เพราะใกล้แหล่งน้ำ

ในช่วงฤดูฝนอาจจะมี การเสียหายจากน้ำท่วมได้

8 ชุุดดินจักราช (Chakkarat Series: Ckr)

- กลุ่มชุดดินที่** 40
- การจำแนกดิน** Coarse-loamy, mixed subactive isohyperthermic Oxyaquic Paleustults
- การกำเนิดดิน** เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการถลี่ยผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 0-5 %
- การระบายน้ำ** ดีปานกลาง
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลาง
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลาง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ที่ดิน** ป่าเต็งรัง ปลูกปอ ฝ้าย แตงโม และมันสำปะหลัง
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** A-(E)-Bt
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาล ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายในตอนบนและอาจพบดินร่วนเหนียวปนทรายในตอนล่าง มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง จะพบจุดประสีน้ำตาลแก่หรือแดงปนเหลืองตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินห้วยแกลง
- ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์** เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำสำหรับพืชในฤดูเพาะปลูกและเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลาย
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** โดยทั่วไปเหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกพืชไร่ แต่ควรมีวิธีการจัดการที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป้องกันการขาดน้ำและการชะล้างพังทลาย การเลือกระยะเวลาปลูกพืชที่เหมาะสม การไถพรวนแต่น้อยและการปลูกพืชแบบสลับ (intercropping) เป็นตัวอย่างที่ควรจะทำ การจัดหาแหล่งน้ำโดยการขุดสระ ใช้น้ำคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มแร่ธาตุต่างๆ ให้แก่ดินและเพิ่มสมบัติทางกายภาพของดิน

กลุ่มชุดดินที่ 55

การจำแนกดิน Fine, mixed, active isohyperthermic Typic Haplustalfs

การกำเนิด เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินตะกอนเนื้อละเอียดที่มีเนื้อปูนปน เช่น หินดินดานและหินทรายแป้งที่มีแคลเซียมคาร์บอเนตเป็นองค์ประกอบสูง

สภาพพื้นที่ ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %

การระบายน้ำ ดี

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้ำถึงปานกลาง

การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเบญจพรรณ ปลูกพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง ถั่วเขียว ข้าวโพดหรือทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

การแพร่กระจาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลาง

การจัดเรียงชั้น A-Bt-Cr

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินสีปานกลางถึงชั้นหินพื้น ดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนแดง ดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนแดงหรือสีแดง ในช่วงความลึก 50-100 ซม. จะพบชั้นหินผุ ถัดจากชั้นหินผุเป็นชั้นหินแข็งซึ่งเป็นหินพื้น ปฏิกิริยาดินเป็นกรด

เล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.5-8.0) ในดินบนและเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.0-8.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
50-100	ต่ำ	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินวังสะพุง

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์

สมบัติทางกายภาพของดินไม่ดี ดินค่อนข้างแน่นทึบ โครงสร้างไม่เหมาะสม น้ำซึมผ่านได้ช้า อาจขาดแคลนน้ำได้ในช่วงฤดูเพาะปลูก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ปลูกพืชไร่ ไม้ยืนต้น ควรปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดิน เช่น การปรับปรุงโครงสร้างของดิน โดยการไถพรวนที่เหมาะสม เพิ่มอินทรีย์วัตถุ เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่พบดินนี้ส่วนใหญ่อยู่ในเขตแห้งแล้ง ดังนั้นการกำหนดระยะเวลาและชนิดของพืชที่ปลูก ควรทำอย่างรอบคอบ เพื่อหลีกเลี่ยงการขาดแคลนน้ำ ปลูกพืชคลุมดินเพื่อรักษาความชื้นในดินและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ปลูกพืชบำรุงดินและปลูกพืชหมุนเวียน

10 ชุดดินจันทิก (Chan Tuk series: Cu)

กลุ่มชุดดินที่ 44

การจำแนกดิน Sandy, siliceous, isohyperthermic, coated Typic Ustipsamments

การกำเนิด เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินแกรนิต บนบริเวณพื้นผิวเหลือจากการกร่อนซอยแบ่ง

สภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 2-5 %

การระบายน้ำ ค่อนข้างมาก

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง

การซึมผ่านได้ของน้ำ เร็ว

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเต็งรัง พุงหญ้า บางแห่งนำไปใช้เป็นวัสดุสร้างทาง

การแพร่กระจาย ภาคเหนือและด้านตะวันตกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น A-C

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนตลอด อาจพบก้อนกรวดปะปนในดินล่าง ดินบนเป็นสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นสีเทาปนชมพูหรือสีน้ำตาลอ่อน กรวดที่พบเป็นแร่ควอตซ์และเฟลด์สปาร์ อาจพบจุดประสีในชั้นหินต้นกำเนิดที่กำลังสลายตัว ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน ชุดดินด้านขุนทด

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินเป็นทราย โครงสร้างของดินเลว

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ควรจะสงวนไว้เป็นป่าธรรมชาติ ถ้าหากมีความจำเป็นที่จะต้องนำมาใช้ในด้าน การเกษตร ควรจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอในช่วงฤดูเพาะปลูกและควรมีการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และ ปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มแร่ธาตุแก่พืชและทำให้สมบัติของดินดีขึ้น

11 ชุดดินด่านขุนทด (Dan Khun Thot series: Dk)

กลุ่มชุดดินที่ 44

การจำแนกดิน Sandy, siliceous, coated, isohyperthermic, Ustic Quartzipsamments

การกำเนิด เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการเคลี่ยผิว
แผ่นดิน

สภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-12 %

การระบายน้ำ ค่อนข้างมาก

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน เร็ว

การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเต็งรัง ทำไร่มันสำปะหลัง ปอ อ้อย

การแพร่กระจาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น A-C

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทรายตลอด สีน้ำตาลปนเทา ดินล่างมีสีน้ำตาล น้ำตาลซีดหรือน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีเหลืองปนน้ำตาลหรือสีเหลืองลึกกว่า 100 ซม. มีก้อนเหล็กแมงกานีสสะสมในดินชั้นล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 4.5-6.5) ตลอด

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินจันทึก

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์

เนื้อดินเป็นทรายจัด มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำสำหรับพืชในฤดูเพาะปลูกและเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลาย

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

โดยทั่วไปไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ ควรมึวิธีการจัดการที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป้องกันการขาดน้ำและการชะล้างพังทลาย การเลือกระยะเวลาปลูกพืชที่เหมาะสม การจัดหาแหล่งน้ำโดยการขุดสระ ใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักและปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มแร่ธาตุต่างๆ ให้แก่ดินและปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดิน

12 ชุดดินห้วยแกลง (Huai Thalaeng series: Ht)

- กลุ่มชุดดินที่** 40
- การจำแนกดิน** Coarse-loamy, mixed semiactive, isohyperthermic Typic Paleustults
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการถล่มผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 2-5 %
- การระบายน้ำ** ดี
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลาง
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** เร็ว
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ป่าเต็งรัง อ้อย มันสำปะหลัง ที่อยู่อาศัย
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** A-(E)-Bt
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึกลับมาก เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล ปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนปนทรายและเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายในดินล่างลึกลงไป มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง พบจุดประสีที่ความลึกมากกว่า 100 ซม. ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอืดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินจักราช

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำสำหรับพืช

ในฤดูเพาะปลูก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

โดยทั่วไปเหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกพืชไร่ แต่ควรมีวิธีการจัดการที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป้องกันการขาดน้ำและการชะล้างพังทลาย การเลือกระยะเวลาปลูกพืชที่เหมาะสม การจัดหาแหล่งน้ำโดยการขุดสระ ใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มแร่ธาตุต่างๆ ให้แก่ดินและปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดิน

13 ชุดดินคำบง (Khambong series: Kg)

กลุ่มชุดดินที่ 41

การจำแนกดิน Sandy, siliceous, isohyperthermic Typic Haplustalfs

การกำเนิด เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการกลี๋ยผิว
แผ่นดิน

สภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 2-5 %

การระบายน้ำ ดีปานกลาง

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง

การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ บางส่วนถูกแผ้วถางและ
ใช้ปลูกพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพด ปอ ถั่วต่างๆ และอ้อย

การแพร่กระจาย พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น A-E-Bt-C

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลเข้ม ดินล่างเป็นดิน
ทรายปนดินร่วนและเปลี่ยนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายในดินล่างลึกลงไป มีสีน้ำตาล ซึ่งเป็นชั้นสะสม
อนุภาคดินเหนียวและอาจพบจุดประสีในดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH
6.0-7.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 5.5-8.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน ชุดดินด้านขุนทด

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ ดินเป็นทรายจัด ความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ ธาตุอาหารพืชในดินถูกชะล้างได้ง่าย
เสี่ยงต่อความเสียหายจากการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูเพาะปลูก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ปลูกพืชไร่ ควรปรับปรุงบำรุงดินโดยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์พวกปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ย
พืชสด เพื่อปรับปรุงสมบัติของดินทั้งทางกายภาพและทางเคมี โดยจะช่วยให้ดินมีความสามารถในการอุ้มน้ำไว้ได้ดีขึ้น
สามารถดูดซับธาตุอาหารในดินได้ดีขึ้น ไม่ถูกชะล้างไปกับน้ำได้ง่าย นอกจากนี้แล้วควรใส่ปุ๋ยเคมีควบคู่กันไปด้วย เพื่อช่วย
เพิ่มปริมาณธาตุอาหารในดินและทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ดีขึ้น

14 ชุดดินกุลาร้องไห้ (Kula Ronghai series: Ki)

- กลุ่มชุดดินที่** 20
- การจำแนกดิน** Fine-loamy, mixed, active, isohyperthermic Typic Natraqualfs
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมอยู่บนที่ราบตะกอนน้ำพา
- สภาพพื้นที่** ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %
- การระบายน้ำ** เลว
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ชั่ว
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลางถึงช้า
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ทำนา บางแห่งถูกปล่อยทิ้งไว้ให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า เนื่องจากเป็นดินเค็มจัด
- การแพร่กระจาย** พบมากบริเวณตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** Apg-Btgn-Cg
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึกลับ ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนหรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีเทาหรือสีเทาปนชมพู ซึ่งเป็นชั้นสะสมประจุไฮเดียมที่แลกเปลี่ยนได้ มักพบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองปนน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลืองตลอดหน้าตัดดิน ในฤดูแล้งจะมีคราบเกลือลอยหน้าผิวดิน ในดินล่างลึกกว่า 1 เมตรลงไป เป็นดินร่วน สีเทาหรือสีเทาปนเขียวหรืออาจพบดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน สีเทาปนชมพูหรือสีน้ำตาลอ่อน (ชั้น 2C) ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.0-7.0) ในดินบนและเป็นด่างเล็กน้อยถึงเป็นด่างจัด (pH 7.5-8.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
25-50	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
50-100	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินอุดร

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

เป็นดินเค็มต่าง มีเกลือโซเดียมสูงซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช มีโครงสร้างไม่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ปรับปรุงดินโดยใช้อินทรีย์วัตถุและใส่ยิปซัม ปลูกพืชทนเค็ม และสร้างแหล่งน้ำ

สำรองไว้ใช้ในยามที่ฝนทิ้งช่วง

15 ชุดดินเขมราฐ (Khemarat series: Kmr)

กลุ่มชุดดินที่ 17hid3c
การจำแนกดิน Fine-loamy over clayey, kaolinitic, isohyperthermic Plinthaquic Haplustults
การกำเนิด เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมอยู่บนหินตะกอนเนื้อละเอียด พบบนพื้นผิวของการเคลี่ยผิวแผ่นดิน
สภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 2-5 %
การระบายน้ำ ดีปานกลางในดินบนและค่อนข้างเลวในดินล่าง
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง
การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง
พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ บางส่วนถูกแผ้วถางและใช้ปลูกข้าว

การแพร่กระจาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
การจัดเรียงชั้น Ap-Btv-2Btgv-2C
ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลอ่อน และเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแข็ง สีเทาปนชมพูหรือสีเทาในดินล่างลึกลงไป ช่วงเปลี่ยนระหว่างดินร่วนเหนียวปนทรายเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแข็งจะเปลี่ยนโดยทันที ภายในความลึก 100 ซม. จากผิวดิน มักพบจุดประสีแดงและสีลาแกอ่อนภายใน 150 ซม. จากผิวดิน จะพบชั้นหินผุและหินพื้น (weathering siltstone และ siltstone) ที่ระหว่างความลึก 100-150 ซม. ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน ชุดดินบุณฑริก
ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ
ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ควรใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ควรจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอสำหรับการเพาะปลูก

16 ชุดดินโคราช (Korat series: Kt)

กลุ่มชุดดินที่ 35

การจำแนกดิน Fine-loamy, siliceous, isohyperthermic Typic (Oxyaquic) Kandistults

การกำเนิด เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการถล่มผิวแผ่นดิน

สภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 2-5 %

การระบายน้ำ ดีปานกลาง

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง

การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเต็งรังหรือป่าเบญจพรรณ พืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าวฟ่าง อ้อย และถั่วต่างๆ

การแพร่กระจาย พบทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น A-Bt

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลเข้มหรือน้ำตาล ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ส่วนใหญ่มีอนุภาคดินเหนียวไม่เกิน 35 % สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง อาจพบสีเทาปนน้ำตาล สีเทาหรือสีเทาปนชมพูในดินล่างลึกลงไป

พบจุดประสี น้ำตาลแก่หรือสีเหลืองปนแดง ภายในความลึกมากกว่า 100 ซม. จากผิวดิน อาจพบก้อนเหล็กสะสมในดินล่าง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน ชุดดินสติ๊ก

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำสำหรับพืชในฤดูเพาะปลูกและเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลาย

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ โดยทั่วไปเหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกพืชไร่ แต่ควรมีวิธีการจัดการที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป้องกันการขาดน้ำและการชะล้างพังทลาย การเลือกระยะเวลาปลูกพืชที่เหมาะสม การไถพรวนแต่น้อยและการปลูกพืชแบบสลับ (intercropping) เป็นตัวอย่างที่ควรจะทำ การจัดหาแหล่งน้ำโดยการขุดสระ ใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มแร่ธาตุต่างๆ ให้แก่ดินและปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้น

17 ชุดดินเลย์ (Loei series: Lo)

- กลุ่มชุดดินที่** 31
- การจำแนกดิน** Very fine, kaolinitic, isohyperthermic Typic Eutruxox
- การกำเนิด** เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ และ/หรือ เศษหินเชิงเขาของหินแกรนิต
- สภาพพื้นที่** ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 4-8 %
- การระบายน้ำ** ดี
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** เร็ว
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลาง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ป่าเบญจพรรณ ปลูกพืชไร่
- การแพร่กระจาย** ด้านตะวันตกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** Ap-Bt
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดงเข้ม ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลปนแดง สีน้ำตาลปนแดงเข้มและสีแดง ในดินล่างลึกลงไป อาจพบก้อนเหล็กและแมงกานีสสะสมในดินล่างนี้ จะพบอนุภาคพวกควอตซ์ที่เป็นก้อนเหลี่ยมตลอดทุกชั้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินหนองมด และชุดดินเชียงแสน
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** พืชอาจขาดแคลนน้ำถ้าฝนทิ้งช่วง
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** ปลูกพืชไร่หรือไม้ยืนต้น จัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอสำหรับพืช ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ดีขึ้นและเพิ่มแร่ธาตุที่พืชต้องการและ ทำให้สมบัติทางกายภาพของดินดีขึ้น

18 ชุดดินมหาสารคาม (Maha Sarakham series: Msk)

- กลุ่มชุดดินที่** 41
- การจำแนกดิน** Loamy, siliceous, subactive isohyperthermic Oxyaquic Arenic Haplustalfs
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการเคลี่ยผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 2-5 %
- การระบายน้ำ** ดีปานกลาง
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลาง
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลาง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ที่ดิน** ป่าเต็งรัง มันทำปะหลัง อ้อยและทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** Ap-E-Bt
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย สีน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินทรายปนดินร่วน สีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลปนแดงและมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทรายในระหว่างความลึก 50-100 ซม. และพบจุดประสีน้ำตาลแก่หรือสีเหลืองปนแดงภายในความลึก 100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 4.5-6.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินบ้านไผ่ และชุดดินน้ำพอง
- ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์** ดินเป็นทรายจัด มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พืชมักแสดงอาการขาดน้ำอย่างเห็นได้ชัดเจนในช่วงฝนแล้งและเสี่ยงต่อการเกิดการชะล้างพังทลาย
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** เพิ่มอินทรีย์วัตถุเพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้น ปลูกพืชทนแล้ง เช่น อ้อย มันทำปะหลัง

19 ชุดดินน้ำพอง (Nam Phong series: Ng)

กลุ่มชุดดินที่ 44

การจำแนกดิน Loamy, siliceous, isohyperthermic Grossarenic Haplustalfs

การกำเนิด เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการถล่มผิวแผ่นดิน

สภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-10 %

การระบายน้ำ ดีถึงค่อนข้างมาก

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน เร็ว

การซึมผ่านได้ของน้ำ เร็ว

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ป่าเต็งรัง มันทำปะหลัง อ้อย และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

การแพร่กระจาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น A-E-Bt

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย สีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาล ดินล่างเป็นดินทรายปนดินร่วน สีชมพู สีน้ำตาลซีดมาก พบชั้นสะสมดินเหนียวที่ความลึกต่ำกว่า 100 ซม. จากผิวดิน มีสีเทาปนชมพู น้ำตาลซีด มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายและเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายในดินล่างลึกลงไป พบจุดประสีน้ำตาลแก่ เหลืองปนแดง หรือแดงปนเหลืองในดินชั้น

ล่างนี้ด้วย ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงกรดเล็กน้อย (pH 4.5-6.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน ชุดดินบ้านไผ่ และชุดดินมหาสารคาม

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ ดินเป็นทรายจัด มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พืชมักแสดงอาการขาดน้ำอย่างเห็นได้ชัดเจนในช่วงฝนแล้งและเสี่ยงต่อการเกิดการชะล้างพังทลาย

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ โดยทั่วไป จัดว่าไม่ค่อยเหมาะในการที่จะนำมาใช้ปลูกพืชเศรษฐกิจต่างๆ ถ้าจำเป็นต้องนำมาใช้จะต้องมีการจัดการในเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินและพืชที่จะปลูก แต่อย่างไรก็ตามอาจทำเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยประเภทที่โตเร็วและทนแล้งได้ดี

20 ชุดดินนครพนม (Nakhon Phanom series: Nn)

- กลุ่มชุดดินที่** 6
- การจำแนกดิน** Fine, kaolinitic, isohyperthermic Aeric Plinthic Paleaquults
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมอยู่บนที่ราบตะกอนน้ำพา
- สภาพพื้นที่** ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
- การระบายน้ำ** ค่อนข้างเลว
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ชั่ว
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ชั่ว
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ทำนา
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** Ap-Btgv
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแบ่งหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาล มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างเป็นดินเหนียวปนทรายแบ่งหรือดินเหนียว สีเทาอ่อน สีน้ำตาลปนเทาจางหรือสีเทา มีจุดประสีแดงของคิลาแลงอ่อนในดินล่างปริมาณ 5-50 % โดยปริมาตร ภายในความลึก 150 ซม. จากผิวดิน อาจพบก้อนเหล็กและแมงกานีสสะสมในดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินเขียงราย
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** ปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์แก่พืช เพิ่มสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้นโดยการใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยพืชสด

21 ชุดดินอัน (On series: On)

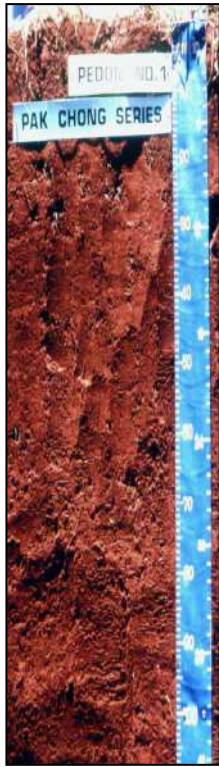

- กลุ่มชุดดินที่** 25
- การจำแนกดิน** Loamy-skeletal over fragmental, mixed, subactive, isohyperthermic Aeric (Plinthic) Epiaquults [Petroferric Epiaquults]
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนชะมาทับถมอยู่บนส่วนต่ำของพื้นผิวของการกลี๋ยผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %
- การระบายน้ำ** ค่อนข้างเลวถึงเลว
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ชั่ว
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ชั่ว
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ใช้ทำนาดำ
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** Ap-Btcg-(Bsm)-Cgv
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินต้นถึงชั้นลูกรัง ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน สีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาล ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนก้อนกรวดมาก สีเทาอ่อน สีเทาปนชมพู จะพบชั้นลูกรังที่ยึดเกาะกันค่อนข้างแน่นหรืออาจเป็นแผ่นแข็งภายในความลึก 50 ซม. จาก ผิวดิน ได้ชั้นนี้ลงไปจะพบดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทราย สีขาวหรือสีเทาอ่อน พบจุดประพอกสีแดง สีเหลืองหรือสีน้ำตาลตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.5-6.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินเพ็ญ
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** เป็นดินต้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีชั้นลูกรังที่ยึดเกาะกันค่อนข้างแน่น พบภายใน 50 ซม. จากผิวดิน ทำให้ขัดขวางการเจริญเติบโตของรากพืช
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** ควรปรับปรุงบำรุงดินโดยการใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสด เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดินและทำให้สมบัติทางกายภาพของดินดีขึ้น

22 ชุดดินปากช่อง (Pak Chong series: Pc)

- กลุ่มชุดดินที่** 29
- การจำแนกดิน** Very fine, kaolinitic, isohyperthermic Rhodic Kandistox
- การกำเนิด** เกิดจากการผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เศษหินเชิงเขาของหินดินดานที่แทรกกับหินปูนในสภาพภูมิประเทศแบบคาสต์
- สภาพพื้นที่** ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-8 %
- การระบายน้ำ** ดี
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลาง
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลาง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ป่าเบญจพรรณ ปลูกพืชไร่ ข้าวโพด ข้าวฟ่าง และถั่วต่างๆ
- การแพร่กระจาย** ตอนล่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** Ap-Bt
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนแดงเข้ม ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลปนแดงเข้ม สีแดง อาจพบก้อนเหล็กและแมงกานีสสะสมในดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินบ้านจ้อย
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในฤดูเพาะปลูก
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** ควรใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมัก เพื่อให้ดินมีสมบัติทางกายภาพที่ดีขึ้นและเพิ่มแร่ธาตุที่มีประโยชน์ให้แก่พืช

23 ชุดดินพิมาย (Phimai series: Pm)

กลุ่มชุดดินที่ 4

การจำแนกดิน Very fine, smectitic, isohyperthermic Ustic Endoaquerts

การกำเนิด เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมอยู่บนที่ราบน้ำท่วมถึง

สภาพพื้นที่ ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชันน้อยกว่า 1 %

การระบายน้ำ เลว

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ชั่ว

การซึมผ่านได้ของน้ำ ชั่ว

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ทำนา

การแพร่กระจาย ที่ราบลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือและภาคกลาง

การจัดเรียงชั้น Apg-Bssg

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก เนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอด หน้าดินมีสีเทาเข้มหรือสีน้ำตาลปนเทาเข้ม ดินล่างมีสีเทาหรือสีเทาอ่อน มักพบจุดประสีน้ำตาลแก่ สีน้ำตาลปนเหลือง น้ำตาลปนแดงหรือแดงปนเหลืองตลอดหน้าตัดดิน ฤดูแล้งหน้าดินจะแตกกระแหงกว้างและลึกพบรอยไถลชัดเจน และอาจพบก้อนเหล็กหรือแมงกานีสสะสมปะปนอยู่ในดินชั้นล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.5-7.0) ตลอด

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอืดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
25-50	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
50-100	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน ชุดดินสิงห์บุรี และชุดดินศรีสงคราม

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ เป็นดินเหนียวจัด สมบัติทางกายภาพของดินไม่ดี มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ทำนา ควรไถพรวนในช่วงที่ดินมีความชื้นขึ้นเหมาะสม ควรใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของดินให้ดีขึ้น ถ้ามีโครงการชลประทานที่สมบูรณ์แบบ จะแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

24 ชุดดินเพ็ญ (Phen series: Pn)

- กลุ่มชุดดินที่** 25
- การจำแนกดิน** Loamy-skeletal mixed subactive, isohyperthermic Aeric Plinthic Paleaquults
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนชะมาทับถมบนหินตะกอนเนื้อละเอียดพบในส่วนต่ำของพื้นผิวของการเคลี่ยผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %
- การระบายน้ำ** เลว
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ช้ำ
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลางในดินบนและช้าในดินล่าง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ทำนา
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** Apg-Btg-Btcgv-BCgv
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินต้นถึงชั้นลูกรัง ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่ สีน้ำตาลปนเหลือง และ/หรือ สีแดงปนเหลือง ส่วนดินล่างภายใน 50 ซม. มักเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวดมากในดินล่างตอนบนและเป็นดินเหนียวในดินล่าง ปริมาณลูกรังจะลดลงตามความลึก สีของดินล่างตอนบนจะเป็นสีน้ำตาลอ่อน ดินล่างเป็นสีเทาและพบจุดประสีน้ำตาลแดงปนเหลืองและแดงตลอดหน้าตัดดิน สีลาแสงอ่อนมีปริมาณ 5-50 % โดยปริมาตร ภายใน 150 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิมตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินอื่น

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

เป็นดินต้น มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ทำนา ควรใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักและปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ควรจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอสำหรับการเพาะปลูก

25 ชุดดินโพนพิสัย (Phon Phisai series: Pp)

- กลุ่มชุดดินที่** 49
- การจำแนกดิน** Loamy-skeletal over clayey, kaolinitic, isohyperthermic Typic (Oxyaquic Plinthic) Paleustults
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนชะมาทับถมบนหินตะกอนเนื้อละเอียดบนพื้นผิวของการกลี๋ยผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %
- การระบายน้ำ** ดีปานกลาง
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลางถึงเร็ว
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลางในดินบนและช้าในดินล่าง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ป่าเต็งรัง พืชไร่ บางพื้นที่ทำคันทนาปลูกข้าว
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** A(Ap)-Btcv-BC

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินต้นถึงชั้นกรวดลูกรัง ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน สีน้ำตาลปนเทาเข้ม ดินล่างตอนบน เป็นดินร่วนเหนียวปนทรายถัดไปเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวดหรือดินเหนียวปนกรวดมาก มีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลแก่ ส่วนดินล่างภายใน 50-100 ซม. เป็นดินร่วนเหนียวปนกรวดมากหรือดินเหนียวปนกรวดมากถัดไปจะเป็นชั้นดินเหนียวตลอด มีสีเทาปนน้ำตาลอ่อนหรือสีเทาอ่อน มีจุดประสีแดงของศิลาแลงอ่อนและน้ำตาลแก่หรือน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิมตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
50-100	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินสระแก้ว
- ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์** เป็นดินต้นถึงชั้นกรวดลูกรัง เนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทราย
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ที่ดิน** กรณีที่ใช้ปลูกพืชไร่ ควรเลือกพืชที่มีรากสั้น เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ถั่วเขียว และอื่นๆ ส่วนกรณีที่ใช้ปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้น ควรขุดหลุมปลูกให้มีขนาดไม่เล็กกว่า 75x75x75 ซม. แล้วนำหน้าดินหรือดินจากที่อื่นมาผสมกับปุ๋ยอินทรีย์ ใส่ลงในหลุมปลูก อัตราประมาณ 20-30 กก.ต่อหลุม เมื่อผสมแล้วนำกลับลงไปหลุมก่อนที่จะปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้น

26 ชุดดินร่อยเอ็ด (Roi-et series: Re)

กลุ่มชุดดินที่ 17

การจำแนกดิน Fine-loamy, mixed, subactive, isohyperthermic Aeric Kandiaquults

การกำเนิด เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการเคลี่ยผิวแผ่นดิน

สภาพพื้นที่ ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %

การระบายน้ำ ค่อนข้างเลว

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้ำ

การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลางถึงช้า

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทำนา ปลูกพืชไร่หรือพืชผักในฤดูแล้ง

การแพร่กระจาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น Apg-Btg

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน สีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาล ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนปนทรายอาจพบชั้นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาปนน้ำตาลอ่อนหรือเทาปนชมพู พบจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลปนแดงตลอด ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 4.5-6.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินเรณู

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ เสี่ยงต่อการขาดน้ำในฤดูเพาะปลูก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

หากใช้ทำนาควรมีการชลประทานเข้าช่วยและมีการปรับปรุงสมบัติทางกายภาพและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยการใส่ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้น ถ้าปลูกพืชโดยอาศัยน้ำฝน ควรเลือกระยะเวลาปลูกที่เหมาะสมเพื่อลดอัตราเสี่ยงของการขาดแคลนน้ำ

27 ชุดดินเรณู (Renu series: Rn)

กลุ่มชุดดินที่	17
การจำแนกดิน	Fine-loamy, mixed, semiactive isohyperthermic (Aeric) Plinthic Paleaquults
การกำเนิด	เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนส่วนต่ำของพื้นผิวของการ เกลี่ยผิวแผ่นดิน
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเลว
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ปานกลางถึงช้า
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลาง
พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์	ทำนา
การแพร่กระจาย	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
การจัดเรียงชั้น	Ap-Btg-Btgv

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายและเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินเหนียวในดินล่างลึกลงไป สีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทาปนชมพู และมีสีเทาอ่อนในดินล่างลึกลงไป มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือสีน้ำตาลปนเหลืองและมีสีแดงปนเหลืองหรือสีแดงในดินชั้นล่าง จุดประสีแดงปนเหลืองหรือสีแดงเป็นศิลาแลงอ่อน มีปริมาณ 5-50 % โดยปริมาตร ภายในความลึก 150 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินร้อยเอ็ด

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

ดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ สมบัติทางกายภาพไม่ดี

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ควรใส่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยพืชสดเพื่อเพิ่มผลผลิตและปรับปรุงสมบัติทางกายภาพให้ดีขึ้น

28 ชุดดินสีคิ้ว (Si Kheu series: Si)

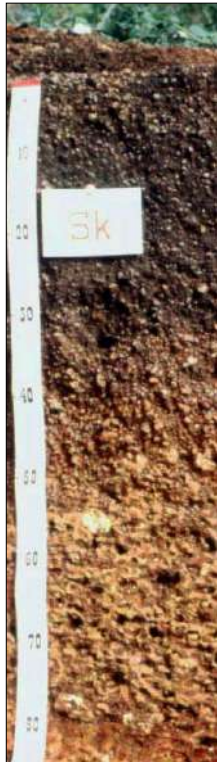

- กลุ่มชุดดินที่** 36
- การจำแนกดิน** Fine-loamy, mixed, isohyperthermic Typic Rhodustalfs
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนหินทรายที่มีปูนปน (calcareous sandstone) บนพื้นผิวของการกลี้งผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 2-5 %
- การระบายน้ำ** ดี
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลาง
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลาง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ป่าเบญจพรรณ ไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าไผ่ ปลูกพืชไร่
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** A-Bt-BCcn
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดงเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาลปนแดงหรือสีแดงเข้ม จะพบก้อนเหล็กและแมงกานีส สะสมและก้อนหินปูนสะสม ในระดับความลึกที่ต่ำกว่า 120 ซม. จากผิวดิน จะพบชั้นหินทรายที่มีปูนปน ในระดับความลึก 1.5-2.5 เมตร ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 5.5-8.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิมตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินวาริน
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** ปลูกพืชไร่ ควรปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มผลผลิต และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของแร่ธาตุในดินและปรับปรุงสมบัติทางกายภาพให้ดีขึ้น

29 ชุดดินสกล (Sakon series: Sk)

กลุ่มชุดดินที่ 49

การจำแนกดิน Loamy-skeletal over fragmental mixed, subactive, isohyperthermic Petroferric Haplustults

การกำเนิด เกิดจากตะกอนชะมาทับถมบนหินตะกอนเนื้อละเอียดบนพื้นผิวของการกลี๋ยผิวแผ่นดิน

สภาพพื้นที่ ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %

การระบายน้ำ ดี

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า

การซึมผ่านได้ของน้ำ ช้า

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเต็งรัง และถูกนำไปใช้เป็นวัสดุสำหรับทำถนน

การแพร่กระจาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น A-Bt-Bsm-2Bgv(2Cgv)

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินต้นถึงชั้นดานแข็งของศิลาแลง ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย (ปนกรวดลูกรัง) สีเทาเข้มหรือสีน้ำตาลเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนปนก้อนกรวดหรือดินร่วนเหนียวปนก้อนกรวดลูกรัง สีน้ำตาลหรือน้ำตาลแก่ จะพบแผ่นศิลาแลงภายใน 50 ซม. จากผิวดิน ซึ่งจะจับตัว

เป็นชั้นดานมีขนาดใหญ่และแข็งจนไม่สามารถที่จะเจาะผ่านได้ ในบางแห่งหน้าดินจะถูกชะล้างไปจนถึงชั้นแผ่นศิลาแลง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.5-7.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินอื่น

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

เป็นดินต้น จะพบแผ่นศิลาแลงขนาดใหญ่และหนาจนไม่สามารถเจาะผ่านได้ พบอยู่ภายใน 50 ซม. ซึ่งขัดขวางการเจริญเติบโตของพืช

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าธรรมชาติ ไม่ควรจะนำมาใช้ประโยชน์ในการเกษตร เพราะจะต้องใช้การจัดการเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นดินต้น

30 ชุดดินสระแก้ว (Sa kao series: Ska)

กลุ่มชุดดินที่ 49
การจำแนกดิน Loamy-skeletal, kaolinitic, isohyperthermic Typic (Plinthic) Paleustalfs
การกำเนิด เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมอยู่บนที่ราบตะกอนน้ำพาบริเวณตะพักลำน้ำ
สภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-6 %
การระบายน้ำ ดี
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง
การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ

การแพร่กระจาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น A-BA-Btc-C

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินต้นถึงชั้นลูกรัง ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย (ปนก้อนกรวด) สีน้ำตาลหรือน้ำตาลเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนก้อนกรวด สีน้ำตาลแก่ สีเหลืองปนแดงหรือแดงปนเหลือง ถัดลงไปเป็นดินเหนียว (ปนกรวด) สีเทาหรือเทาปนน้ำตาล จะพบจุดประสีเหลืองปนแดงแดงปนเหลืองหรือแดงของซิลิกาแลงอ่อนภายใน 150 ซม. จากผิวดิน ชั้นลูกรังซึ่งจับตัวกันหลวมๆ พบหนา 20 ถึงมากกว่า 100 ซม. ภายใน 50 ซม. จากผิวดิน และชั้นลูกรังในดินล่างจะพบชั้นส่วนของหินควอตซ์ปะปนอยู่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน ชุดดินโพนพิสัย
ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ เป็นดินต้น จะพบลูกรังภายใน 50 ซม. ซึ่งขัดขวางการเจริญเติบโตของพืช
ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ควรปล่อยให้ให้เป็นป่าธรรมชาติ ไม่ควรจะนำมาใช้ประโยชน์ในการเกษตร เพราะจะต้องใช้การจัดการเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นดินต้น หรืออาจเลือกชนิดของพืชที่ปลูก

31 ชุดดินสูงเนิน (Sung Noen series: Sn)

กลุ่มชุดดินที่ 29

การจำแนกดิน Fine, mixed, semiactive, isohyperthermic Typic Paleustults

การกำเนิด เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อละเอียดสะสมที่บดบนพื้นผิวของการเคลื่อนย้ายแผ่นดิน

สภาพพื้นที่ ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %

การระบายน้ำ ดี

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง

การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง ปลูกพืชไร่

การแพร่กระจาย ด้านใต้ของที่ราบสูงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น Ap-Bt

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วน สีน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียวและเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้งในดินล่างลึกลงไป สีน้ำตาลปนแดงหรือสีแดงปนเหลือง จะเห็นคราบดินเหนียวบนผิวเม็ดดินอย่างชัดเจน จะพบจุดประสีเทาในดินล่างลึกลงไป ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.5-7.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ในดินล่าง

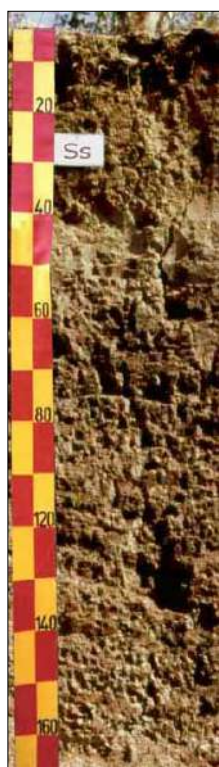
ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิมตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
25-50	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
50-100	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน ชุดดินโนนสูง

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูเพาะปลูก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ปลูกพืชไร่ ไม้ยืนต้น ควรใส่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสด เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มแร่ธาตุให้กับดิน

32 ชุดดินศรีสงคราม (Si Song Khram series: Ss)

- กลุ่มชุดดินที่** 4
- การจำแนกดิน** Fine, mixed, subactive, isohyperthermic Ustic Endoaquerts
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมอยู่ในลุ่มน้ำ
- สภาพพื้นที่** ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
- การระบายน้ำ** เลว
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ชั่ว
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ชั่ว
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** พืชหญ้าธรรมชาติ ป่าไผ่และพุ่มไม้เตี้ยๆ
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** Apg-Bssg
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลปนเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างเป็นดินเหนียวปนทรายแป้งหรือดินเหนียว สีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาล มีจุดประสีแดงปนเหลืองและสีแดง ฤดูแล้งหน้าดินมีรอยแตกกระแหงกว้างและลึก จะพบรอยไถลในหน้าตัดของดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 4.5-6.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอืดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินพิมาย
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน เป็นดินเหนียวจัด สมบัติทางกายภาพไม่ค่อยดี
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** ทำนา ควรทำการปรับปรุงบำรุงดินโดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยพืชสดร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มแร่ธาตุที่พืชต้องการให้กับดินและเพื่อผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ทำให้สมบัติทางกายภาพของดินดีขึ้นและทำคันดินป้องกันน้ำท่วม

33 ชุดดินสีทอน (Si Thon series: St)

- กลุ่มชุดดินที่ 22
- การจำแนกดิน Coarse-loamy, mixed, nonacid, isohyperthermic Fluvaquentic Endoaquepts
- การกำเนิด เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมบนที่ราบลุ่มสองฝั่งลำธารในระหว่างหุบเขา
- สภาพพื้นที่ ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %
- การระบายน้ำ ค่อนข้างเลว
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้ำ
- การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ทำนา ปลูกพืชไร่หรือพืชผักในฤดูแล้ง
- การแพร่กระจาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น Apg-Bwg-(Cg)
- ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วน สีดินเป็นสีน้ำตาล ดินล่างมีลักษณะไม่แน่นอน เป็นพวกดินเหนียวหรือพวกดินทรายและจะแสดงลักษณะการเรียงชั้นสลับกันแล้วแต่ชนิดของวัตถุต้นกำเนิดที่น้ำพามาทับถมในแต่ละปี มีสีเทา สีเทาปนชมพูหรือสีน้ำตาลปนเทา จะพบจุดประสีแดงปนเหลือง สีพวงสีน้ำตาลหรือสีพวงสีเหลือง

ตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ตลอด

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน ชุดดินซอนแก่น
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการเสียหายจากน้ำท่วม
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ใช้ทำนา แต่ควรจะมีการจัดการเรื่องคันนาให้เหมาะสม เพื่อควบคุมระดับน้ำในช่วงฤดูเพาะปลูกและควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

34 ชุดดินสุรินทร์ (Surin series: Su)

- กลุ่มชุดดินที่** 46
- การจำแนกดิน** Clayey-skeletal, kaolinitic, isohyperthermic Typic Rhodustalfs
- การกำเนิด** เกิดจากการสลายตัวฟุ้งอยู่กับที่ และ/หรือ เศษหินเชิงเขาของหินบะซอลต์ พบบริเวณที่เหลื่อมค้ำจากการกร่อนฮอยแบ่งของหินภูเขาไฟ
- สภาพพื้นที่** ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-8 %
- การระบายน้ำ** ดี
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลางถึงเร็ว
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลาง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ป่าเต็งรัง ป่าปลูกพืชไร่
- การแพร่กระจาย** พบทางด้านใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** A-Btc-C
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินต้นถึงขั้นกรวดลูกรัง ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนเหนียว (ปนกรวด) สีน้ำตาลเข้มหรือสีแดงเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวดหรือดินเหนียวปนกรวด สีน้ำตาลปนแดงเข้มหรือสีแดงเข้มและพบชั้นหินผุของวัตถุต้นกำเนิดดินภายใน 150 ซม. ปฏิกริยาดินเป็นกรด ปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ตลอด

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	สูง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
25-50	สูง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินกบินทร์บุรี

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

ขาดแคลนน้ำ

เป็นดินต้น มีก้อนกรวดลูกรังมากทำให้ขัดขวางการเจริญเติบโตของพืช เสี่ยงต่อการ

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

กรณีที่ใช้ปลูกพืชไร่ ควรเลือกพืชที่มีรากสั้น เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ถั่วเขียว และอื่นๆ ส่วนกรณีที่ใช้ปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้น ควรขุดหลุมปลูก 75x75x75 ซม. หรือโตกว่า แล้วนำหน้าดินหรือดินจากที่อื่นผสมกับปุ๋ยอินทรีย์ใส่ลงในหลุมปลูก ให้ปุ๋ยอินทรีย์ใส่ลงหลุมปลูก ให้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตและปรับปรุงสภาพทางกายภาพของดิน ตลอดจนจัดหาแหล่งน้ำให้พอเพียง

35 ชุดดินสตึก (Satuk series: Suk)

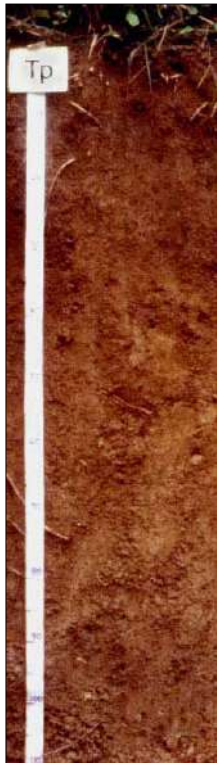

- กลุ่มชุดดินที่** 35
- การจำแนกดิน** Fine-loamy, siliceous, subactive, isohyperthermic Typic Paleustults
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการเคลี่ยผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-8 %
- การระบายน้ำ** ดี
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลาง
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลางถึงเร็ว
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ป่าเต็งรัง ปลูกพืชไร่
- การแพร่กระจาย** ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** A-Bt
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน สีน้ำตาลปนเทาเข้มหรือสีน้ำตาลเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาลแก่ สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินวาริน
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** ปลูกพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง ปอ ป่าทดแทนสำหรับทำไม้ใช้สอย และไม้ผล เช่น มะม่วง มะม่วงหิมพานต์ และควรปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี เพื่อช่วยปรับปรุงให้ดินมีสมบัติทางกายภาพดีขึ้นและมีธาตุอาหารสมบูรณ์อยู่เสมอ

36 ชุดดินธาตุพนม (That Phanom series: Tp)

กลุ่มชุดดินที่ 33

การจำแนกดิน Fine-silty, mixed, semiactive, isohyperthermic Ultic Haplustalfs

การกำเนิด เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมบริเวณสันดินริมน้ำ

สภาพพื้นที่ ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-4 %

การระบายน้ำ ดีปานกลาง

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้ำถึงปานกลาง

การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง ปลูกพืชไร่

การแพร่กระจาย พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น A-Bt

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วน สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนแดงหรือสีน้ำตาลและเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีแดงปนเหลืองหรือสีแดงในดินล่างลึกลงไป จะพบจุดประสีเทาปนชมพู สีน้ำตาลแก่หรือสีน้ำตาลปนเหลืองในดินชั้นล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.5-7.0) ตลอด

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินกำแพงแสน และชุดดินกำแพงเพชร

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ปลูกไม้ผล พืชไร่และพืชผักต่างๆ ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมีควบคู่กันไปด้วย เพื่อเพิ่มผลผลิตและปรับปรุงบำรุงดินให้อุดมสมบูรณ์และมีสมบัติทางกายภาพดีขึ้น

37 ชุดดินทุ่งสัมฤทธิ์ (Thung Samrit series: Tsr)

กลุ่มชุดดินที่ 20

การจำแนกดิน Very fine, smectitic isohyperthermic Typic Natraquerts

การกำเนิด เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมอยู่บนที่ราบน้ำท่วมถึง

สภาพพื้นที่ ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %

การระบายน้ำ เลว

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ชั่ว

การซึมผ่านได้ของน้ำ ชั่ว

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ทำนา

การแพร่กระจาย ที่ราบลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น Apg-Bssgn

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกลับมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอด หน้าดินมีสีเทาเข้มหรือสีน้ำตาลปนเทาเข้ม ดินล่างมีสีเทาหรือสีเทาอ่อน มักพบจุดประสีน้ำตาลแก่ สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลปนแดงตลอดหน้าตัดดิน ฤดูแล้งหน้าดินจะแตกระแหงกว้างและลึก บางบริเวณมีคราบเกลือบริเวณผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกกลาง (pH 5.5-7.0) ในดินบนและเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.0-8.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
25-50	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินพิมาย

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

เป็นดินเค็มต่าง ดินเหนียวจัด หน้าแล้งดินแน่นที่บ แตกกว้างและลึก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ปรับปรุงดินโดยใช้อินทรีย์วัตถุและใส่ยิปซัม ปลูกพืชทนเค็ม และไถพรวนในช่วงที่ดินมีความชื้นเหมาะสม

ความชื้นเหมาะสม

38 ชุดดินท่าตุม (Tha Tum: Tt)

- กลุ่มชุดดินที่** 7
- การจำแนกดิน** Fine, mixed, semiactive, isohyperthermic Aeric (Plinthic) Endoaqualfs
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมอยู่บนที่ราบตะกอนน้ำพา
- สภาพพื้นที่** ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
- การระบายน้ำ** ค่อนข้างเลวถึงเลว
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ชัก
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** ปานกลางในดินบนและช้าในดินล่าง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ทำนาหว่านและนาดำ
- การแพร่กระจาย** พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** Ap-AB-Btgv-2C
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทราย สีเทาปนชมพูหรือสีเทา มีจุดประสีแดงและสีแดงปนเหลืองของซิลิกาแลงอ่อน ปริมาณ 5-50 % โดยปริมาตร พบชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายระหว่างความลึก 100-150 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.5-6.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินพาน

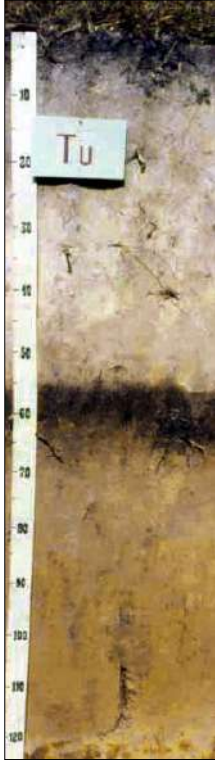
ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ อาจเกิดการขาดแคลนน้ำในฤดูทำนาได้

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ควรใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดินและทำให้สมบัติทางกายภาพของดินดีขึ้น ควรจัดหาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรได้อย่างเพียงพอ

39 ชุดดินท่าอุเทน (Tha Uthen series: Tu)

กลุ่มชุดดินที่ 24

การจำแนกดิน Coarse-loamy over clayey-skeletal siliceous over kaolinitic, subactive, noncemented, isohyperthermic Oxyaquic Haploorthods

การกำเนิด เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมอยู่บนหินตะกอนเนื้อละเอียดบนพื้นผิวของการเคลื่อนย้ายผิวแผ่นดิน

สภาพพื้นที่ ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-4 %

การระบายน้ำ ดีปานกลางในดินบนและค่อนข้างเร็วในดินล่าง

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว

การซึมผ่านได้ของน้ำ เร็วในดินบนและช้าในดินล่าง

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเบญจพรรณ ไร่เลื่อนลอย

การแพร่กระจาย พบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดเรียงชั้น A-E-Bhs-2C

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกปานกลางถึงชั้นลูกรัง ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน สีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล ถัดลงไปเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนน้ำตาล ซึ่งเป็นชั้นสะสมอินทรีย์วัตถุ อะลูมิเนียม

และ/หรือเหล็ก (spodic horizon) ถัดลงไปเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อน สีน้ำตาลซีดมากหรือสีขาว พบจุดประพวงสีแดงและพวงสีเหลืองในดินล่างระหว่างชั้นสะสมอินทรีย์วัตถุ อะลูมิเนียมและ/หรือเหล็กกับชั้นดินเหนียว จะพบชั้นลูกรังจับตัวกันค่อนข้างแน่นทึบในช่วงความลึกระหว่าง 50-80 ซม. ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินบ้านทอน

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

เนื้อดินเป็นค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ควรรักษาไว้ให้มีสภาพเป็นป่าตามเดิม ถ้านำมาใช้ในการเกษตรควรใช้ทำทุ่งหญ้า

เลี้ยงสัตว์หรือปลูกพืชทดแทนและควรมีการจัดการดินที่ดี โดยการใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยปรับปรุงให้ดินมีสมบัติทางกายภาพดีขึ้น

40 ชุดดินอุบล (Ubon series: Ub)

- กลุ่มชุดดินที่** 24
- การจำแนกดิน** Loamy, siliceous, semiactive, isohyperthermic Aquic Grossarenic Halpustalfs
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบสะสมมาทับถมบนพื้นผิวของการเคลื่อนผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %
- การระบายน้ำ** ค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลาง
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ชั่ว
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** เร็ว
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ทำนา
- การแพร่กระจาย** พบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** Ap-E-Bt
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองเข้ม ดินล่างตอนบนเป็นดินทรายปนดินร่วน สีน้ำตาล มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองเข้มหรือน้ำตาลแก่และน้ำตาลปนเทา ดินล่างตอนล่างลึก 100-200 ซม. เป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบน และเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.5-7.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินน้ำพอง
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ สมบัติทางกายภาพไม่ดี ในฤดูแล้งดินจะแห้งจัด
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** ควรใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมีใส่เป็นจำนวนมากต่อไร่เพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของดินให้ดีขึ้น จัดหาแหล่งน้ำให้พอเพียงกับความต้องการของพืช

41 ชุดดินอุดร (Udon series: Ud)

กลุ่มชุดดินที่	20
การจำแนกดิน	Coarse-loamy, mixed, active, nonacid, isohyperthermic Typic Halaquepts
การกำเนิด	เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการเคลี่ยผิว แผ่นดิน
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-3 %
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเลว
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ปานกลาง
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลาง
พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์	ใช้ทำการเพาะปลูกบ้างเล็กน้อย บางแห่งทำนาและเป็น แหล่งทำเกลือ
การแพร่กระจาย	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
การจัดเรียงชั้น	Apg-Bwg

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก ดินมีการเรียงตัวสลับชั้นกัน ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างมีเนื้อดินและสีของดินล่างผันแปรไปได้มาก โดยเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ดินเหนียวปนทรายหรือดินเหนียวสลับไปกับดินร่วนปนทรายหรือดิน

ทรายปนดินร่วน สีดินส่วนใหญ่เป็นสีเทาปนชมพู สีเทาปนน้ำตาลหรือสีเทา จะพบจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลืองตลอดชั้นดิน มีสารละลายของเกลืออยู่เป็นจำนวนมาก ในหน้าแล้งจะพบคราบเกลืออยู่หน้าดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 5.0-5.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิมตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินกุลาร่องไห้

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์

เนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เป็นดินเค็ม มีสารละลายของเกลืออยู่ในดินมาก ในหน้าแล้งจะพบเกลือที่หน้าดิน

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

โดยทั่วไปไม่เหมาะสมในการปลูกพืช เว้นแต่จะมีแหล่งน้ำมากพอที่จะลดความ

เข้มข้นของเกลือลงจึงพอจะปลูกข้าวได้ผล เลือกพันธุ์พืชทนเค็มปลูก

42 ชุดดินวาริน (Warin series: Wn)

- กลุ่มชุดดินที่ 35
- การจำแนกดิน Fine-loamy, siliceous, isohyperthermic Typic Kandustults
- การกำเนิด เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการกลี๋ยผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-8 %
- การระบายน้ำ ดี
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว
- การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ปลูกพืชไร่
- การแพร่กระจาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น Ap-Bt
- ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน สีนํ้าตาลเข้มหรือนํ้าตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายสีแดงปนเหลืองหรือสีเหลืองปนแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 4.5-6.5) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน ชุดดินยโสธร
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ เพิ่มความอุดมสมบูรณ์และปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้นโดยใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี ควรจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอแก่ความต้องการของพืช

43 ชุดดินยางตลาด (Yang Talat series: YI)

- กลุ่มชุดดินที่** 40
- การจำแนกดิน** Coarse-loamy, siliceous, semiactive, isohyperthermic Oxyaquic (Ultic) Halpustalfs
- การกำเนิด** เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการเคลี่ยผิวแผ่นดิน
- สภาพพื้นที่** ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-8 %
- การระบายน้ำ** ดี
- การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน** ปานกลาง
- การซึมผ่านได้ของน้ำ** เร็ว
- พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์** ป่าเต็งรัง ป่าลูกพี่ลูกน้อง
- การแพร่กระจาย** พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดเรียงชั้น** Ap-Bt
- ลักษณะและสมบัติดิน** เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดงและเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนแดงในดินล่างถึงลงไป พบจุดประสีน้ำตาลแกในชั้นดินนี้ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ตลอด

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน** ชุดดินวาริน
- ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์** ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย
- ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์** ควรปรับปรุงบำรุงดินให้อุดมสมบูรณ์และมีสมบัติทางกายภาพให้ดีขึ้นโดยใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี จัดหาแหล่งน้ำให้พอเพียงแก่ความต้องการของพืช

44 ชุดดินยโสธร (Yasothon series: Yt)

- กลุ่มชุดดินที่** 35
การจำแนกดิน Fine-loamy, siliceous, semiactive, isohyperthermic Typic Paleustults
การกำเนิด เกิดจากตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบชะมาทับถมบนพื้นผิวของการเคลี่ยผิวแผ่นดิน
สภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-8 %
การระบายน้ำ ดี
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง
การซึมผ่านได้ของน้ำ เร็ว
พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ ป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ ปลูกพืชไร่และปลูกไม้ผล
การแพร่กระจาย พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
การจัดเรียงชั้น Ap-Bt
ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดงเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนหรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีแดงปนเหลืองหรือสีแดง ลึกลงไปเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียวปนทราย สีแดงหรือสีแดงเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.5-7.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินวาริน และชุดดินชุมพวง

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ควรปรับปรุงบำรุงดินโดยการใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มธาตุอาหารในดินและทำให้สมบัติทางกายภาพของดินดีขึ้น ควรจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการของพืช

5.สรุป

ชุดดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่ได้มีการศึกษาลักษณะและสมบัติต่างๆ ของดิน จำนวน 44 ชุดดิน จำแนกตามระบบอนุกรมวิธานดินออกเป็น 7 อันดับ 10 อันดับย่อย 20 กลุ่มใหญ่ 35 กลุ่มย่อย 43 วงศ์ สำหรับชุดดินทั้ง 44 ชุดดิน นี้จำแนกเป็นกลุ่มชุดดินโดยพิจารณาจากระดับความอุดมสมบูรณ์ ปัญหาและข้อจำกัดและแนวทางในการจัดการดินที่คล้ายคลึงกันนั้น แบ่งออกเป็น 21 กลุ่มชุดดิน โดยจำแนกเป็นกลุ่มดินนา 9 กลุ่ม (กลุ่มชุดดินที่ 1 4 6 7 17 20 22 24 และ 25) และกลุ่มดินดอน 12 กลุ่ม (กลุ่มชุดดินที่ 29 31 33 35 36 38 40 41 44 46 49 และ 55)

ที่ราบตะกอนน้ำพา พบอยู่เป็นบริเวณแคบๆ ระหว่างแม่น้ำโขง แม่น้ำชี และแม่น้ำมูล ความอุดมสมบูรณ์ของดินบริเวณนี้จะมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแข็งจนถึงดินเหนียว การเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพร่วมกับปุ๋ยเคมีในอัตราที่เหมาะสม ซึ่งช่วยลดต้นทุนและเป็นการปรับปรุงบำรุงดินด้วย สำหรับบริเวณที่ราบระหว่างที่ราบตะกอนน้ำพากับพื้นผิวของการเกลี่ยผิวแผ่นดินหรือพื้นที่เกือบราบ (denudation surface or peneplain) ลักษณะดินที่พบส่วนใหญ่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย เป็นดินลึกลับมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินค่อนข้างเป็นกรด ควรปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ วัสดุปูนช่วยลดความเป็นกรดของดินและเพิ่มความสามารถในการผลิต โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพร่วมกับปุ๋ยเคมีในอัตราที่เหมาะสม สำหรับดินในบริเวณพื้นผิวของการเกลี่ยผิวแผ่นดินหรือพื้นที่เกือบราบส่วนใหญ่ถูกนำมาใช้ในการทำนา ซึ่งเป็นนาดอนและบางส่วนใช้ในการปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย มันสำปะหลังและข้าวโพด เป็นต้น ดังนั้น ช่วงที่ฝนทิ้งช่วงพืชจะขาดน้ำได้ง่ายและมักพบชั้นที่มีความไม่ต่อเนื่องทางธรณี (lithologic discontinuity) ตั้งแต่ 50 เซนติเมตรจากผิวดินลงไป ทำให้พบชั้นกรวดลูกรัง บางบ้าง หนาบ้าง ลึกบ้าง ตื้นบ้าง ในบางพื้นที่ ความอุดมสมบูรณ์ของดินส่วนใหญ่ต่ำ บางบริเวณมีปูนในดินล่างซึ่งทำให้ฟอสฟอรัสและจุลธาตุบางอย่างอยู่ในรูปที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อพืช การจัดการดินที่ตีรวมถึงการเพิ่มอินทรีย์วัตถุเพื่อช่วยให้สมบัติทางกายภาพดีขึ้นและการให้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกวิธี จะช่วยเพิ่มผลผลิตของพืชที่ปลูกในบริเวณนี้

บริเวณที่เป็นภูเขาส่วนใหญ่จะเป็นภูเขาที่เกิดจากหินทราย ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ยกเว้นบริเวณด้านทิศใต้ พบมีภูเขาที่เกิดจากหินบะซอลต์ แทรกอยู่สำหรับด้านทิศตะวันตก จะพบหินอัคนี หินปูน หินดินดานและหินฟิลไลต์อยู่ตามริมๆ ขอบของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้น ในบริเวณที่เป็นดินต้นและสภาพพื้นที่ลาดชันสูง บริเวณต้นน้ำลำธาร ควรฟื้นฟูสภาพป่า ส่วนบริเวณดินลึกลับควรมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม โดยใช้ระบบพืชและระบบกลร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรใช้แนวหญ้าแฝกในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

6. เอกสารอ้างอิง

กิติ มาลัยโรจน์ศิริ อนุกุล สุจินัยและชนิษศรี ชุ่มตระกูล 2547 “การกำหนดลักษณะของชุดดินที่จัดตั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำแนกใหม่ตามระบบอนุกรมวิธานดิน 2543”. เอกสารวิชาการฉบับที่ 522 ส่วนมาตรฐานการสำรวจจำแนกดินและที่ดิน สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ. 140 น.

คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา 2541 “ปทานุกรมปฐพีวิทยา” มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ. 169 น.

ภูษิต วิวัฒน์วงศ์นา และคณะ 2543. “รายงานการสำรวจดินงานปรับปรุงแผนที่ดินระดับจังหวัด มาตราส่วน 1:50,000 จังหวัดนครราชสีมา” ฉบับที่ 680 กองสำรวจและจำแนกดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ. 211 น.

ส่วนมาตรฐานการสำรวจจำแนกดินและที่ดิน. 2547. คู่มือการเขียนหน่วยแผนที่ดิน. เอกสารวิชาการฉบับที่ 519. สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ. 33 น.

Soil Survey Division Staff. 1993. Soil Survey Manual. United States Department of Agriculture Handbook No. 18. U.S. Government Printing Office Washington, D.C. 437 p.

Soil Survey Staff. 1975. Soil Taxonomy. A Basic System of Soil Classification for Making and Interpreting. “Soil Survey Agriculture Handbook No. 436. Soil Conservation Service. U.S. Department of Agriculture. U.S. Government Printing Office Washington, D.C. 754 p.

Soil Survey Staff. 1999. Soil Taxonomy. A Basic System of Soil Classification for Making and Interpreting. Soil Surveys. 2nd Edition. Agriculture Handbook No. 436. Natural Resource Conservation Service. U.S. Department of Agriculture. U.S. Government Printing Office Washington, D.C. 869 p.

Soil Survey Staff. 2003. Keys to Soil Taxonomy. 9th Edition. United States Department of Agriculture, Natural Resources Conservation Service, Washington, D.C. 332 p.

United States Department of Agriculture, Natural Resources Conservation Service. 1996. Soil Survey Laboratory Methods Manual. Natl. Soil Sur. Cent., SSIR 42. Version 3.0. 693 p.

ภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่ 1 สรุปผลการจำแนกดินที่จัดตั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยตามระบบอนุกรมวิธานดิน ปี 2003

ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชุดดิน	การจำแนกดิน
1	Bb	Borabue	l/sk, mixed, semiact, iso Plinthaquic Haplustults
2	Bpi	Ban Phai	l, sili, iso Arenic Paleustults
3	Br	Buri Rum	f, smec, iso Ustic Epiaquerts
4	Bt	Buntharik	fl, mixed, act, iso Plinthaquic Paleustults
5	Ci	Chok Chai	vf, kao, iso Rhodic Kandistox
6	Ckr	Chakkarat	col, mixed, subact, iso Typic (Oxyaquic) Paleustults
7	Cpg	Chum Phuang	col, sili, iso Typic Kandistults
8	Cph	Chumphon Buri	col, mixed, act, iso Typic Dystrustepts
9	Ct	Chatturat	f, mixed, act, iso Typic Haplustults
10	Cu	Chan Thuek	l, sili, iso Typic Ustipsamments
11	Dk	Dan Khun Thot	s, sili, coated, iso Ustic Quartzipsamments
12	Ht	Huai Thalaeng	col, mixed, semiact, iso Typic Paleustults
13	Kg	Khambong	s, sili, iso Typic Haplustults
14	Ki	Kula Ronghai	fl, mixed, act, iso Typic Natraqualfs
15	Kmr	Khemarat	fl/c, kao, iso Plinthaquic Haplustults
16	Kt	Khorat	fl, sili, iso Typic (Oxyaquic) Kandistults
17	Lo	Loei	vf, kao, iso Typic Eustrtox
18	Msk	Maha Sarakham	l, sili, subact, iso Oxyaquic Arenic Haplustults
19	Ng	Nam Phong	l, sili, iso Grossarenic Haplustults
20	Nn	Nakhon Phanom	f, kao, iso Aeric Plinthic Paleaquults
21	On	On	lsk/frag, mixed, subact, iso Aeric (Plinthic) Epiaquults [Petroferric Epiaquults]
22	Pc	Pak Chong	vf, kao, iso Rhodic Kandistox
23	Pm	Phimai	vf, smec, iso Ustic Endoaquerts
24	Pn	Phen	lsk, mixed, subact, iso Aeric Plinthic Paleaquults
25	Pp	Phon Phisai	lsk/c, kao, iso Typic (Oxyaquic Plinthic) Paleustults
26	Re	Roi Et	fl, mixed, subact, iso Aeric Kandiaquults
27	Rn	Renu	fl, mixed, semiact, iso (Aeric) Plinthic Paleaquults
28	Si	Sikhio	fl, mixed, iso Typic Rhodustults
29	Sk	Sakon	lsk/frag, mixed, subact, iso Petroferric Haplustults
30	Ska	Sa Kaeo	lsk, kao, iso Typic (Plinthic) Paleustults
31	Sn	Sung Noen	f, mixed, semiact, iso Typic Paleustults
32	Ss	Si Songkhram	f, mixed, subact, iso Ustic Endoaquerts
33	St	Si Thon	col, mixed, nona, iso Fluvaquentic Endoaquerts
34	Su	Surin	csk, kao, iso Typic Rhodustults
35	Suk	Satuek	fl, sili, subact, iso Typic Paleustults
36	Tp	That Phanom	fsi, mixed, semiact, iso Ultic Haplustults
37	Tsr	Thung Samrit	vf, smec, iso Typic Natraquerts
38	Tt	Tha Tum	f, mixed, semiact, iso Aeric (Plinthic) Endoaqualfs
39	Tu	Tha Uthen	col/csk, sili/kao, subact, noncemented, iso Oxyaquic Haplorthods
40	Ub	Ubon	l, sili, semiact, iso Aquic Grossarenic Haplustults
41	Ud	Udon	col, mixed, act, nona, iso Typic Halaquepts
42	Wn	Warin	fl, sili, iso Typic Kandistults
43	Yl	Yang Talat	col, sili, semiact, iso Oxyaquic (Ultic) Haplustults
44	Yt	Yasothon	fl, sili, semiact, iso Typic Paleustults

หมายเหตุ

1. การจำแนกดินในวงเล็บ

(...) = สามารถจำแนกดินได้ ทั้ง 2 แบบ และ [...] = ลักษณะที่ยังไม่ได้ระบุไว้ในระบบอนุกรมวิธานดิน ปี ค.ศ.2003

2. คำย่อ

Particle-size classes (ชั้นขนาดอนุภาคดิน):

col	= coarse-loamy
col/c	= coarse-loamy over clayey
col/csk	= coarse-loamy over clayey-skeletal
cosil	= coarse-silty
csk	= clayey-skeletal
f	= Fine
fl	= fine-loamy
fl/c	= fine-loamy over clayey
fl/csk	= fine-loamy over clayey-skeletal
fsi	= fine-silty
l	= Loamy
l/lsk	= loamy over loamy-skeletal
lsk	= loamy-skeletal
lsk/c	= loamy-skeletal over clayey
lsk/frag	= loamy-skeletal over fragments
s	= Sandy
vf	= very-fine

Soil temperature classes (ชั้นอุณหภูมิดิน):

iso	= Isohyperthermic
hyper	= hyperthermic
thermic	= thermic

Mineralogy classes (ชั้นแร่วิทยาของดิน):

kao	= kaolinitic
mixed	= mixed
sili	= siliceous
sili/kao	= siliceous over kaolinitic

Cation-exchange activity classes

(ชั้นกิจกรรมแลกเปลี่ยนแคตไอออน):

act	= kaolinitic
semiact	= semiactive
subact	= subactive
superact	= superactive

Calcareous and reaction classes

(ชั้นการมีปูนปนและปฏิกิริยา):

nona	= nonacid
a	= acid

ตารางภาคผนวกที่ 2 สรุปผลการจำแนกดินที่จัดตั้งในภาคเหนือและที่สูงตอนกลางของประเทศไทย
ตามระบบอนุกรมวิธานดิน ปี ค.ศ. 2003

ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชุดดิน	การจำแนกดิน
1	Ban	Bang Mun Nak	vf, mixed, semiact, nona, iso Aeric Endoaquepts
2	Bg	Ban Chong	f, kao, iso Typic (Kandic) Paleustults
3	Bo	Bo Thai	col, kao, iso Typic Eustrustox
4	Bpo	Ban Phot	vf, smec, iso (Chromic) Ustic Epiaquepts
5	Cd	Chai Badan	f, smec, iso Leptic Haplusterts
6	Ce	Chiang Saen	vf, kao, iso Typic Kandistults
7	Cg	Chiang Khong	vf, kao, iso Typic Kandistox
8	Ch	Chiang Khan	csk, kao, iso Typic Kandistults
9	Cm	Chiang Mai	col, mixed, superact, nona, iso Oxyaquic Ustifluvents
10	Cr	Chiang Rai	f, kao, iso Plinthic Paleaquults (Kandiaquults)
11	DI	Dong Lan	f, mixed, act, iso Vertic (Aquic) Haplustolls
12	Don	Dong Yang En	fsi, mixed, act, iso Oxyaquic (Ultic) Haplustalfs
13	Dp	Doi Pui	f, kao, hyper (iso or thermic) Kandic Palehumults
14	Ds	Dan Sai	fl, kao, iso Typic Kandistults
15	Hc	Hang Chat	fl, kao, iso Typic Kandistults
16	Hd	Hang Dong	f, mixed, semiact, iso Typic Endoaqualfs
17	Kp	Kamphaeng Phet	fsi, mixed, act, iso Oxyaquic (Ultic) Haplustalfs
18	La	Lom Sak	fsi, mixed, superact, nona, iso Fluvaquentic Endoaquepts
19	Li	Li	csk, mixed, semiact, iso, shallow Ultic Haplustalfs
20	Lk	Lom Kao	fl, mixed, semiact, iso Typic (Aquic) Paleustults
21	Ln	Lam Narai	f, smec, iso Vertic Haplustolls
22	Lp	Lampang	fsi, mixed, semiact, iso Typic (Aeric) Endoaqualfs
23	Ls	Lam Sonthi	f, mixed, act, iso Oxyaquic (Ultic) Haplustalfs
24	Mr	Mae Rim	lsk, mixed, iso Typic (Kandic) Paleustults
25	Ms	Mae Sai	fsi, mixed, semiact, iso Aeric Endoaqualfs
26	Mt	Mae Taeng	f, kao, iso Rhodic Kandistults
27	Mta	Mae Tha	fsi, mixed, semiact, iso Aeric Endoaqualfs
28	Na	Nan	f, mixed, semiact, iso Aeric Endoaqualfs
29	Nal	Nam Len	vf, smec, iso Aquertic Paleustalfs
30	Ncu	Nam Chun	csk, mixed, act, iso Aquic Haplustalfs
31	Nd	Nam Duk	fsi, mixed, act, iso Oxyaquic Paleustalfs
32	Nm	Nong Mot	f, kao, iso Typic Kandistults
33	Ns	Nakhon Sawan	lsk, mixed, superact, iso Ultic Haplustalfs
34	Pao	Phayao	fl/csk, mixed, semiact, iso Plinthic Paleustalfs
35	Pe	Phetchabun	fl (l/lsk), mixed, semiact, iso Ultic Paleustalfs
36	Ph	Phan	f, kao, iso Typic (Plinthic) Endoaqualfs
37	Png	Phon Ngam	fl, mixed, semiact, iso Typic Haplustults
38	Po	Pong Tong	csk, kao, iso Typic (Kandic) Paleustults
39	Ps	Phu Sana	lsk, mixed, iso Kanhaplic Haplustults

ตารางภาคผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชุดดิน	การจำแนกดิน
40	Sai	San Sai	col, sili, subact, iso Aeric Endoaqualfs
41	Sat	Samo Thod	vf, smec, iso Chromic Haplusterts
42	Sg	Sai Ngam	col, mixed, semiact, iso Oxyaquic (Ultic) Haplustalfs
43	So	Sop Prap	f, smec, iso Lithic Haplustolls
44	Sp	San Pa Tong	col, sili, semiact, iso Typic (Kandic) Paleustults
45	Sri	Si Thep	fsi, mixed, subact, iso Plinthic Paleaquults
46	Tk	Takhli	lsk, carn, iso Entic Haplustolls
47	Tl	Tha Li	csk, mixed, semiact, iso Ultic Haplustalfs
48	Tn	Tha Phon	f, mixed, superact, nona, iso Aeric Endoaquepts
49	Tph	Taphan Hin	fsi, mixed, act, iso Ultic Haplustalfs
50	Utt	Uttaradit	f, mixed, semiact, iso Aquic Haplustalfs
51	Wa	Watthana	f, smec, iso Ustic Endoaquerts
52	Wb	Wichian Buri	l, mixed, act, iso Aquic (Arenic) Haplustalfs
53	Wc	Wang Chomphu	vf, smec, iso Chromic Haplusterts
54	Wi	Wang Hai	f, mixed, act, iso Oxyaquic (Ultic) Paleustalfs
55	Ws	Wang Saphung	f, mixed, act, iso Typic Haplustalfs

ตารางภาคผนวกที่ 3 สรุปผลการจำแนกดินที่จัดตั้งในภาคกลางของประเทศไทยตามระบบอนุกรมวิธานดิน
ปี ค.ศ. 2003

ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชุดดิน	การจำแนกดิน
1	Ay	Ayuthaya	vf, mixed, act, acid, iso Vertic Endoaquepts
2	Bk	Bangkok	vf, smec, nona, iso Vertic Endoaquepts
3	Bl	Bang Len	f, smec, iso Vertic Endoaquolls
4	Bm	Ban Mi	vf, smec, iso Ustic Epiaquepts
5	Bn	Bang Khen	f, mixed, act, a, iso Vertic Endoaquepts
6	Bp	Bang Nam Priao	vf, mixed, act, a, iso Vertic Endoaquepts
7	Bpg	Bang Pakong	f, mixed, a, iso Typic Sulfaquepts
8	Bph	Bang Phae	fsi, mixed, act, iso Typic Endoaquolls
9	Ca	Cha-am	vf, mixed, semiact, iso Sulfic Endoaquepts
10	Cc	Chachoengsao	f(vf), mixed, nona, semiact, iso Vertic Endoaquepts
11	Ck	Chong Khae	vf, smec, iso (Aeric Chromic) Ustic Endoaquepts
12	Cs	Chum Saeng	f, mixed, semiact, a, iso Aeric (Plinthic) Endoaquepts
13	Db	Doem Bang	f, kao, iso Aeric (Plinthic) Endoaqualls
14	Dc	Don Chedi	col, mixed, act, iso Typic Dystrustepts
15	Dm	Don Mueang	fl, mixed, semiact, a, iso Sulfic Endoaquepts
16	Dr	Don Rai	fl, kao, iso Typic Kandistults
17	Dt	Dong Takhian	coated, iso Lamellic Ustic Quartzipsamments
18	Hg	Hup Kraphong	col, mixed, act, iso Typic Haplustalfs
19	Hk	Hin Kong	fsi, mixed, subact, iso Typic Paleaquults
20	Kk	Khok Krathiam	vf, smec, iso Ustic Endoaquepts
21	Ks	Kamphaeng Saen	fsi, mixed, semiact, iso Typic Haplustalfs
22	Kyo	Khao Yoi	fl, mixed, semiact, iso Aeric Endoaqualls
23	Lb	Lop Buri	vf, smec, iso Typic Haplusterts
24	Ly	Lat Ya	fl, sili, iso Kanhaplic Haplustults
25	Ma	Maha Phot	vf, mixed, act, a, iso Vertic Endoaquepts
26	Ml	Muak Lek	csk, mixed, semiact, shallow, iso Ultic Haplustalfs
27	Mn	Manorom	f, mixed, semiact, iso Aeric (Plinthic) Endoaqualls
28	Nk	Nong Kae	fl, mixed, act, iso Aquic Natrustalfs
29	Np	Nakhon Pathom	f, mixed, act, iso Aeric Endoaqualls
30	Ok	Ongkharak	vf, mixed, semiact, a, iso Sulfic Endoaquepts
31	Pb	Phetchaburi	fsi, mixed, act, iso Aquic Haplustalfs
32	Pth	Pak Tho	f, kao, iso (Aeric) Plinthic Paleaquults
33	Rb	Ratchaburi	f, mixed, act, nona, iso Vertic (Aeric) Endoaquepts
34	Rs	Rangsit	vf, mixed, semiact, a, iso Sulfic Endoaquepts
35	Sa	Sapphaya	fl, mixed, act, nona, iso Aquic (Fluventic) Haplustepts
36	Sb	Saraburi	vf, mixed, act, nona, iso Vertic (Aeric) Endoaquepts
37	Se	Sena	vf, mixed, act, a, iso Sulfic Endoaquepts
38	Sin	Sing Buri	vf, mixed, semiact, nona, iso Vertic Endoaquepts
39	Sm	Samut Prakan	f, mixed, nona, iso Fluvaquentic Endoaquepts
40	Tan	Thanyaburi	vf, mixed, semiact, a, iso Sulfic Endoaquepts
41	Tc	Tha Chin	f, smec, nona, iso Sodic Hydraquepts
42	Tm	Tha Muang	col, mixed, act, calcareous, iso, Typic Ustifluvents
43	Tq	Tha Khwang	f, mixed, semiact, a, iso Vertic (Aeric) Endoaquepts
44	Tr	Tha Ruea	vf, mixed, act, nona, iso Vertic (Aeric) Endoaquepts
45	Ty	Tha Yang	lsk, sili, iso Kanhaplic Haplustults

ตารางภาคผนวกที่ 4 สรุปผลการจำแนกดินที่จัดตั้งในภาคใต้และชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกของประเทศไทยตามระบบอนุกรมวิธานดินปี ค.ศ. 2003

ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชุดดิน	การจำแนกดิน
1	Ak	Ao Luek	vf, kao, iso Rhodic Kandiudox
2	Ba	Bang Nara	f, kao, iso Typic Paleaquults
3	Bbg	Ban Bueng	coated, iso Oxyaquic Quartzipsamments
4	Bc	Bacho	coated, iso Typic Quartzipsamments
5	Bh	Ban Thon	s, sili, superact, ortstein, iso Typic Haplorhods
6	Bng	Bueng Chanang	f, mixed, superact, iso Fluventic Eutrudepts
7	Bu	Sai Buri	fsi, kao, iso Aquic Kandiudults
8	Cb	Chon Buri	fl, mixed, semiact, iso Typic Endoaqualfs
9	Chl	Chalong	fl, kao, iso Typic Kandiudults
10	Cp	Chumphon	csk, kao, iso Typic Paleudults
11	Cya	Chaiya	fl, sili, subact, nona, iso Fluvaquentic Endoaquepts
12	Cyi	Chian Yai	f, mixed, superact, a, iso Haplic Sulfaquents
13	Fd	Fang Daeng	fl, kao, iso Rhodic Kandiudults
14	Gk	Su-ngai Kolok	f, kao, iso Typic Endoaquults
15	Hh	Hua Hin	coated, iso Typic Quartzipsamments
16	Ho	Huai Yot	lsk, mixed, semiact, a, shallow, iso Typic Udorthents
17	Hp	Huai Pong	f, kao, iso Typic Kandiudults
18	Hy	Hat Yai	csk, kao, iso Typic Paleudults
19	Kat	Kantang	csk, kao, iso Typic (Aquic) Plinthudults
20	Kbi	Krabi	f, kao, iso Typic Kandiudults
21	Kc	Khlong Chak	csk, kao, iso Typic Kandihumults
22	Kd	Kab Daeng	l, mixed, superact, dysic, iso Terric Sulphemists
23	Kh	Kho Hong	col, kao, iso Typic Kandiudults
24	Kkl	Khuan Kalong	fl, kao, iso Typic Kandiudults
25	Kkt	Khao Khat	csk, kao, iso Typic (Kandic) Plinthudults
26	Kl	Klaeng	vf, kao, iso Typic Plinthaquults
27	Klt	Khlong Teng	fl, mixed, semiact, shallow, iso Typic Haplohumults
28	Km	Khlong Thom	fl, kao, iso Typic Kandiudults
29	Knk	Klong Nok Krathung	fl, kao, iso Typic Kandiudults
30	Ko	Khok Khain	fl, kao, iso Typic Kandiaquults
31	Koi	Khok Kloi	f, kao, iso Typic Kandiudults
32	Koy	Ko Yai	cosil, mixed, superact, nona, iso Typic Trophaquepts
33	Kut	Khlong Khut	f, kao, iso Kandic Plinthaquults
34	Lam	Lam Kaen	fsi, mixed, semiact, iso Typic Haplohumults
35	Lan	Lang Suan	coated, iso Typic Quartzipsamments
36	Lgu	La-ngu	f, mixed, iso Typic Endoaqualfs
37	Lh	Lahan	fl, sili, subact, iso Typic Paleudults
38	Li	Lamphu La	f, mixed, semiact, iso Typic Palehumults
39	Mak	Makham	col/c, sili/kao, subact, nona, iso Fluvaquentic Eutrudepts
40	Mik	Mai Khao	coated, iso Typic Quartzipsamments
41	Mu	Munoh	f, mixed, semiact, a, iso Sulfic Endoaquepts
42	Nat	Na Thawi	col, kao, iso Typic Kandiudults
43	Nb	Nong Bon	f, kao, iso Typic Kandiudults
44	Ni	Nam Krachai	col, mixed, semiact, iso Typic Plinthaquults
45	Nok	Nong Khla	csk, kao, iso Typic Kandiudults
46	Ntm	Na Tham	fl, mixed, semiact, iso Typic (Aquic) Plinthudults
47	Ntn	Na Thon	f, mixed, semiact, iso Typic Haplohumults
48	Nw	Narathiwat	dysic, iso Typic Haplofibrists
49	Oc	O Lum Chlak	vf, mixed, act, iso Typic Hapludalfs

ตารางภาคผนวกที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สัญลักษณ์	ชุดดิน	การจำแนกดิน
46	Ntm	Na Tham	fl, mixed, semiact, iso Typic (Aquic) Plinthudults
47	Ntn	Na Thon	f, mixed, semiact, iso Typic Haplohumults
48	Nw	Narathiwat	dysic, iso Typic Haplofibrists
49	Oc	O Lum Chiak	vf, mixed, act, iso Typic Hapludalfs
50	Pac	Pak Chan	vf, kao, iso Typic Palehumults
51	Pad	Padang Besar	col/csk, sili/kao, subact, iso Typic Paleudults
52	Pat	Phak Kat	f, mixed, semiact, iso Plinthaquic Paleudalfs
53	Paw	Phawong	vf, kao, iso Umbric Paleaquults
54	Pga	Phang-nga	f, kao, iso Typic Kandiudults
55	Pi	Su-ngai Padi	fl, sili, subact, iso Aeric Paleaquults
56	Pk	Phuket	f, kao, iso Typic Kandiudults
57	Pkm	Pak Khom	fl, mixed, semiact, iso Typic (Aquic) Plinthudults
58	Pon	Pong Nam Ron	fl, mixed, act, shallow, iso Typic Hapludolls
59	Ptg	Phan Thong	fsi, mixed, superact, nona, iso Mollic Endoaquepts
60	Pti	Pattani	col, mixed, superact, nona, iso Sulfic Endoaquepts
61	Ptl	Phatthalung	f, kao, iso Plinthic Paleaquults
62	Pto	Phato	lsk, mixed, semiact, iso Typic Hapludults
63	Ptu	Pathio	f, kao, iso Typic Kandiudults
64	Py	Phatthaya	coated, iso Typic Quartzipsamments
65	Pym	Phayom Ngam	fl, kao, iso Kandic Plinthaquults
66	Ra	Ra-ngae	vf, mixed, superact, a, iso Sulfic Endoaquepts
67	Ran	Ranot	vf, mixed, semiact, iso Typic Endoaqualfs
68	Rg	Ranong	lsk, mixed, semiact, a, iso Lithic Udorthents
69	Ro	Rueso	fsi, mixed, semiact, iso Typic Palehumults
70	Ry	Rayong	uncoated, iso Typic Quartzipsamments
71	Sak	Sai Khao	sili, iso Humaqueptic Psammaquents
72	Sd	Sadao	col, kao, iso Typic Kandiudults
73	Sh	Sattahip	coated, iso Typic Quartzipsamments
74	Sng	Songkhla	fl, sili, subact, iso Aquic Paleudults
75	Stn	Sathon	fl, mixed, semiact, iso Typic Plinthaquults
76	Stu	Satun	col/c, kao, iso Kandic Plinthaquults
77	Sw	Sawi	lsk, mixed, semiact, iso Typic Paleudults
78	Ta	Tak Bai	fsi, mixed, semiact, a, iso Typic Endoaquepts
79	Tac	Tha Chang	lsk, kao, iso Typic (Kandic) Plinthudults
80	Td	Trat	f, kao, iso Typic Kandiudults
81	Te	Tha Sae	fl, kao, iso Typic Kandiudults
82	Tg	Thung Wa	col, sili, subact, iso Typic Paleudults
83	Ti	Tha Mai	f, kao, iso Typic Hapludox
84	Tim	Thai Mueang	f, kao, iso Typic Kandiudults
85	Tkn	Tha Khun	col, mixed, superact, a, iso Typic Udifluvents
86	Tkt	Takua Thung	fsi, mixed, superact, a, iso Typic Sulfaquents
87	Tng	Trang	f, kao, iso Typic Kandiudults
88	Ts	Thon Sai	fl, mixed, semiact, a, iso Sulfic Endoaquepts
89	Tsl	Tha Sala	f, kao, iso Typic Endoaquults
90	Tuk	Thung Kai	csk, mixed, act, nona, iso Aeric Endoaquepts
91	Vi	Visai	fl, mixed, semiact, iso Typic Plinthaquults
92	Wat	Wang Tong	f, kao, iso Typic (Aquic) Plinthudults
93	Wp	Wan Priang	sili, iso Typic Psammaquents
94	Ya	Yala	csk, kao, iso Typic Kandiudults
95	Yg	Yi-ngo	lsk, mixed, semiact, iso Typic Paleudults
96	Yk	Yan Ta Khao	lsk, mixed, semiact, iso Typic (Aeric) Plinthaquults

ตารางภาคผนวกที่ 5 การจำแนกดินที่จัดตั้งรวมทุกภาคของประเทศไทยตามระบบอนุกรมวิธานดิน
ปี ค.ศ. 2003 และกลุ่มชุดดิน

อันดับ	อันดับย่อย	กลุ่มใหญ่	กลุ่มย่อย	วงศ์	ชุดดิน	ภาค	กลุ่มชุดดิน			
Histosols	Fibrists	Haplofibrists	Typic	dysic, iso	Narathiwat	Nw	S 58			
	Hemists	Sulfihemists	Terric	l, mixed, superact, dysic, iso	Kab Daeng	Kd	S 51			
Spodosols	Orthods	Haplorthods	Oxyaquic	col/csk, sili/kao, subact, noncemented, iso	Tha Uthen	Tu	NE 24			
			Typic	s, sili, superact, ortstein, iso	Ban Thon	Bh	S 6			
Oxisols	Ustox	Eustrtox	Typic	vf, kao, iso	Loei	Lo	NE 31			
				col, kao, iso	Bo Thai	Bo	N 37			
			Rhodic	vf, kao, iso	Chok Chai	Ci	NE 29			
	Udox	Kandiustox	Typic	vf, kao, iso	Chiang Khong	Cg	N 29			
				Rhodic	vf, kao, iso	Ao Luk	Ak	S 26		
				Typic	f, kao, iso	Tha Mai	Ti	S 27		
				Typic	vf, kao, iso	Chiang Khong	Cg	N 29		
Vertisols	Aquerts	Natraquerts	Typic	vf, smec, iso	Tung Samrit	Tsr	NE 20			
			Epiquerts	Ustic	f, smec, iso	Buri Ram	Br	NE 1		
				(Chromic) Ustic	vf, smec, iso	Ban Mi	Bm	C 1		
		Endoaquerts	Ustic	vf, smec, iso	Ban Phot	Bpo	N 1			
			Ustic	vf, smec, iso	Khok Krathiam	Kk	C 1			
			Chromic Ustic	vf, smec, iso	Watthana	Wa	N 1			
			Chromic Ustic	vf, smec, iso	Phimai	Pm	NE 4			
	(Aeric Chromic) Ustic		f, mixed, subact, iso	Si Songkhram	Ss	NE 4				
	Usterts	Haplusterts	Leptic	f, smec, iso	Chong Kae	Ck	C 1			
			Chromic	vf, smec, iso	Chai Badan	Cd	N 28			
			Typic	vf, smec, iso	Samo Thod	Sat	N 28			
			Typic	vf, smec, iso	Wang Chomphu	Wc	N 28			
			Typic	vf, smec, iso	Lop Buri	Lb	C 28			
			Typic	vf, smec, iso	Samo Thod	Sat	N 28			
			Typic	vf, smec, iso	Wang Chomphu	Wc	N 28			
Typic			vf, smec, iso	Lop Buri	Lb	C 28				
Ultisols	Aquults	Plinthaquults	Kandic	col/c, kao, iso	Satun	Stu	S 6			
				fl, kao, iso	Phayom Ngam	Pym	S 25			
				f, kao, iso	Khlong Kut	Kut	S 32			
			Typic (Aeric)	l, mixed, semiact, iso	Yan Ta Khao	Yk	S 25			
				col, mixed, semiact, iso	Nam Krachai	Ni	S 22			
			Typic	fl, mixed, semiact, iso	Sathon	Sn	S 25			
				fl, mixed, semiact, iso	Visai	Vi	S 17			
			Typic	vf, kao, iso	Klaeng	Kl	S 26			
				fl, mixed, act, iso	Roi Et	Re	NE 17			
			Typic	fl, kao, iso	Khok Khian	Ko	S 16			
				Plinthic	fsi, mixed, subact, iso	Si Thep	Sri	N 16		
			Paleaquults (Kandiaquults)	Paleaquults	Plinthic	f, kao, iso	Chiang Rai	Cr	N 6	
						Phatthalung	Ptl	S 6		
			(Aeric) Plinthic	fl, mixed, semiact, iso	Renu	Rn	NE 17			
				f, kao, iso	Pak Tho	Pth	C 6			
			Aeric	fl, sili, subact, iso	Su-nga iPadi	Pi	S 17			
				Aeric Plinthic	l, mixed, subact, iso	Phen	Pn	NE 25		
			Aeric Plinthic	f, kao, iso	Nakhon Phanom	Nn	NE 6			
				l, mixed, subact, iso	On	On	NE 25			
			Paleustults	Paleustults	Plinthaquic	fl, mixed, iso	Buntharik	Bt	NE 17hi/35b	
						Umbric	vf, kao, iso	Phawong	Paw	S 6
						Typic	fsi, mixed, subact, iso	Hin Kong	Hk	C 16
			Endoaquults	Endoaquults	Typic	f, kao, iso	Bang Nara	Ba	S 43	
						f, kao, iso	Su-ngai Kolok	Gk	S 43	
						f, kao, iso	Tha Sala	Tsl	S 6	

ตารางภาคผนวกที่ 5 (ต่อ)

อันดับ	อันดับย่อย	กลุ่มใหญ่	กลุ่มย่อย	วงศ์	ชุดดิน	ภาค	กลุ่มชุดดิน		
Ultisols	Humults	Kandihumults	Typic	csk, kao, iso	Khlong Chak	Kc	S 6		
			Palehumults	Kandic	f, kao, hyper (iso or thermic)	Doi Pui	Dp	N 30	
		Haplohumults	Typic		fsi, mixed, semiact, iso	Ruso	Ro	S 17	
					f, mixed, semiact, iso	LamphuLa	LI	S 19	
					vf, kao, iso	Pak Chan	Pac	S 26	
					fl, mixed, semiact, shallow, iso	Khlong Teng	Klt	S 34	
	Typic			fsi, mixed, semiact, iso	Lam Kaen	Lam	S 26		
				f, mixed, semiact, iso	Na Thon	Ntn	S 53		
			Udults	Plinthudults	Typic (Kandic)	lsk, kao, iso	Tha Chang	Tac	S 45
						csk, kao, iso	Khao Khat	Kkt	S 17
	Kandiudults	Typic (Aquic)			csk, kao, iso	Kantang	Kat	S 45	
					fl, mixed, semiact, iso	Na Tham	Ntm	S 34	
		Kandiudults		Typic		f, kao, iso	Pak Khom	Pkm	S 17
						f, kao, iso	Wang Tong	Wat	S 6
						fsi, kao, iso	Sai Buri	Bu	S 17
						fl, kao, iso	Fang Daeng	Fd	S 45
						csk, kao, iso	Nong Khla	Nok	S 27
							Yala	Ya	S 45
			col, kao, iso		Kho Hong	Kh	S 34		
			Na Thawi		Nat	S 39			
			Sadao		Sd	S 39			
			fl, kao, iso		Chalong	Chl	S 10		
			Khlong Nok Krathung	Knk	S 34				
			Khuan Ka Long	Kkl	S 39				
			Khlong Thom	Km	S 6				
			Tha Sae	Te	S 34				
			f, kao, iso	Huai Pong	Hp	S 57			
				Krabi	Kbi	S 45			
				Khok Kloi	Koi	S 26			
				Nong Bon	Nb	S 22			
				Phangnga	Pga	S 26			
				Phuket	Pk	S 26			
				Pathiu	Ptu	S 26			
				Trat	Td	S 53			
				Thai Muang	Tim	S 26			
				Trang	Tng	S 53			
	Paleudults	Aquic		fl, sili, subact, iso	Songkhla	Sng	S 17		
			Typic	lsk, mixed, semiact, iso	Sawi	Sw	S 50		
		Typic			Yi-ngo	Yg	S 51		
				csk, kao, iso	Chumphon	Cp	S 18		
					Hat Yai	Hy	S 25		
				col/csk, sili/kao, subact, iso	Padang Besar	Pad	S 53		
				col, sili, subact, iso	Thung Wa	Tg	S 39		
				fl, sili, subact, iso	Lahan	Lh	S 43		
	Hapludults	Typic		Isk, mixed, semiact, iso	Phato	Pto	S 50		
Ustults	Kandiustults	Rhodic (Oxyaquic)		f, kao, iso	Mae Taeng	Mt	N 29		
				fl, sili, iso	Korat	Kt	NE 35		
		Typic		csk, kao, iso	Chiang Khan	Ch	N 46		
				col sili, iso	Chum Phuang	Cpg	NE 40		
				fl, sili, subact, iso	Warin	Wn	NE 35		
	Kandiustults	Typic			fl, kao, iso	Don Rai	Dr	C 35	
						Dan Sai	Ds	N 35	
					fl, kao, iso	Hang Chat	Hc	N 35	
					f, kao	Nong Mot	Nm	N 29	
					vf, kao, iso	Chiang Saen	Ce	N 30	

ตารางภาคผนวกที่ 5 (ต่อ)

อันดับ	อันดับย่อยกลุ่มใหญ่	กลุ่มย่อย	วงศ์	ชุดดิน	ภาค	กลุ่ม ชุดดิน				
Ultisols	Ustults	Paleustults	Oxyaquic	col, mixed, subact, iso	Chakkarat	Ckr	NE 40			
			Plinthaquic	fl, mixed, iso	Buntharik	Bt	NE 17hi/35b			
			Typic (Oxyaquic Plinthic)	lsk/c, kao, iso	Phon Phisai	Pp	NE 49			
			Typic (Kandic)	lsk, mixed, iso	Mae Rim	Mr	N 48			
				csk, kao, iso	Pong Tong	Po	N 46			
				col, sili, semiact, iso	San Pa Tong	Sp	N 40			
				f, kao, iso	Ban Chong	Bg	N 29			
				Typic (Aquic)	fl, mixed, semiact, iso	Lom Kao	Lk	N 17		
			Typic	col, mixed, semiact, iso	Huai Thalaeng	Ht	NE 40			
				fl, sili, semiact, iso	Yasothon	Yt	NE 35			
				fl, sili, subact, iso	Satuk	Suk	NE 35			
				f, mixed, semiact, iso	Sung Noen	Sn	NE 29			
				Haplustults	Petroferric	lsk/frag, mixed, subact, iso	Sakon	Sk	NE 49	
			Plinthaquic		l/lsk, mixed, semiact, iso	Borabu	Bb	NE 49		
					fl/c, kao, subact, iso	Khemarat	Kmr	NE 17hid3c		
			Kanhaplic		lsk, sili, iso	Tha Yang	Ty	C 48		
					fl, sili, iso	Lat Ya	Ly	C 56		
				lsk, mixed, iso	Phu Sana	Ps	N 46			
			Typic	fl, mixed, semiact, iso	Phon Ngam	Png	N 56			
			Mollisols	Aquolls	Endoaquolls	Vertic	f, smec, iso	Bang Len	Bl	C 3
						Typic	fsi, mixed, act, iso	Bang Phae	Bph	C 3
				Ustolls	Haplustolls	Lithic	f, smec, iso	Sop Prap	So	N 47
						Vertic	f, smec, iso	Lam Narai	Ln	N 54
						Vertic (Aquic)	f, mixed, act, iso	Dong Lan	DI	N 38
Entic	lsk, carbonatic, iso	Takhli				Tk	N 52			
Typic	fl, mixed, act, shslow, iso	Pong Nam Ron				Pon	S 47			
Alfisols	Aqualfs	Natraqualfs				Typic	fl, mixed, act, iso	Kula Ronghai	Ki	NE 20
						Endoaqualfs	Aeric	col, sili, subact, iso	San Sai	Sai
		fl, mixed, semiact, iso					Khao Yoi	Kyo	C 18	
		fsi, mixed, semiact, iso					Mae Tha	Mta	N 15	
							Mae Sai	Ms	N 15	
		f, mixed, semiact, iso	Nan	Na	N 7					
		f, mixed, act, iso	Nakhon Pathom	Np	C 7					
		Aeric (Plinthic)	f, mixed, semiact, iso	Manorom	Mn	C 6				
	Tha Tum		Tt	NE 7						
	f, kao, iso	Doembang	Db	C 7						
	Typic (Aeric)	fsi, mixed, semiact, iso	Lampang	Lp	N 16					
	Typic (Plinthic)	f, kao, iso	Phan	Ph	N 5					
	Typic	fl, mixed, semiact, iso	Chon Buri	Cb	S 34					
f, mixed, semiact, iso		Hang Dong	Hd	N 5						
	f, kao, iso	Langu	Lgu	S 5						
	vf, mixed, semiact, iso	Ranot	Ran	S 7						
Ustalfs	Paleustalfs	Paleustalfs	Aquic	fl, mixed, act, iso	Nong Kae	Nk	C 20			
			Aquertic	vf, smec, iso	Nam Len	Nal	N 28			
			Oxyaquic	fsi, mixed, act, iso	Nam Duk	Nd	N 33			
			Oxyaquic (Ultic)	f, mixed, act, iso	Wang Hai	Wi	N 31			
			Plinthic	fl/csk, mixed, semiact, iso	Phayao	Pao	N 48/56			
			Paleustalfs	Ultic	fl (l/lsk), mixed, semiact, iso	Phetchabun	Pe	N 56		
				Typic (Plinthic)	lsk, kao, iso	SaKaeo	Ska	NE 49		
			Rhodustalfs	Typic	csk, kao, iso	Surin	Su	NE 46		
					fl, mixed, semiact, iso	Sikhiu	Si	NE 36		
			Haplustalfs	Aquic	csk, mixed, act, iso	Nam Chun	Ncu	N 48		
					fsi, mixed, act, iso	Phetchaburi	Pb	C 21		
					f, mixed, semiact, iso	Uttaradit	Utt	N 7		
				Aquic (Arenic)	l, mixed, act, iso	Wichian Buri	Wb	N 19/41		
				Aquic Arenic	l, sili, semiact, iso	Ubon	Ub	NE 24		
				Oxyaquic Arenic	l, sili, subact, iso	Maha Sarakham	Msk	NE 41		

ตารางภาคผนวกที่ 5 (ต่อ)

อันดับ	อันดับย่อยกลุ่มใหญ่	กลุ่มย่อย	วงศ์	ชุดดิน	ภาค	กลุ่ม ชุดดิน								
Alfisols	Ustalfs	Haplustalfs	Oxyaquic (Ultic)	col, mixed, semiact, iso	Sai Ngam	Sg	N	38						
				col, sili, semiact, iso	Yang Talat	Yl	NE	40						
				fsi, mixed, act, iso	Dong Yang En	Don	N	33						
					Kamphaeng Phet	Kp	N	33						
				f, mixed, act, iso	Lam Sonthi	Ls	N	31						
			Arenic	l, sili, act, iso	Ban Phai	Bpi	NE	41						
				l, sili, semiact, iso	Nam Phong	Ng	NE	44						
			Ultic	lsk, mixed, superact, iso	Nakhon Sawan	Ns	N	47						
				csk, mixed, semiact, shallow, iso	Li	Li	N	47						
					Muak Lek	Ml	C	47						
				csk, mixed, semiact, iso	Tha Li	Tl	N	47						
				fsi, mixed, semiact, iso	That Phanom	Tp	NE	33						
				fsi, mixed, act, iso	Taphan Hin	Tph	N	33						
			Typic	col, mixed, act, iso	Hup Kapong	Hg	C	40						
				fsi, mixed, semiact, iso	Kamphaeng Saen	Ks	C	33						
				s, sili, iso	Khambong	Kg	NE	41						
				f, mixed, act, iso	Chatturat	Ct	NE	55						
					Wang Saphung	Ws	N	55						
				Udalfs	Hapludalfs	Typic	vf, mixed, act, iso	O Lum Chiak	Oc	S	53			
					Paleudalfs	Plinthaquic	f, mixed, semiact, iso	Phak Kat	Pat	S	7			
			Inceptisols	Aquepts	Endoaquepts	Sulfic	vf, mixed, semiact, iso	Cha-am	Ca	C	9			
							col, mixed, superact, nona, iso	Pattani	Ptj	S	14			
							Halaquepts	Typic	col, mixed, act, nona, iso	Udon	Ud	NE	20	
									fl, mixed, semiact, a, iso	Don Muang	Dm	C	11	
										ThonSai	Ts	S	14	
									f, mixed, semiact, a, iso	Munoh	Mu	S	39	
									vf, mixed, superact, a, iso	Rangae	Ra	S	14	
									vf, mixed, semiact, a, iso	Ongkharak	Ok	C	10	
										Rangsit	Rs	C	11	
										Thanyaburi	Tan	C	11	
									vf, mixed, act, a, iso	Sena	Se	C	11	
									Vertic	vf, smec, nona, iso	Bangkok	Bk	C	3
										f (vf), mixed, semiact, nona, iso	Chachoengsao	Cc	C	3
										vf, mixed, semiact, nona, iso	Sing Buri	Sin	C	4
							f, mixed, act, a, iso	Bang Khen		Bn	C	2		
							vf, mixed, act, a, iso	Ayutthaya		Ay	C	2		
								Maha Phot		Ma	C	2		
									Bang Nam Prieo	Bp	C	2		
Vertic (Aeric)	f, mixed, semiact, a, iso	Tha Khwang					Tq	C	2					
	f, mixed, act, nona, iso	Ratchaburi					Rb	C	4					
Inceptisols	Aquepts	Endoaquepts					Vertic (Aeric)	vf, mixed, act, nona, iso	Saraburi	Sb	C	4		
									Tha Rua	Tr	C	4		
								Fluvaquentic	col, mixed, subact, nona, iso	Si Thon	St	NE	22	
									fl, sili, subact, nona, iso	Chaiya	Cya	S	45	
									fsi, mixed, superact, nona, iso	Lom Sak	La	N	15	
									f, mixed, nona, iso	Samut Prakan	Sm	C	3	
								Aeric	csk, mixed, act, nona, iso	Thung Khai	Tuk	S	25	
									vf, mixed, semiact, nona, iso	Bang Mun Nak	Ban	N	4	
			f, mixed, superact, nona, iso	Tha Phon	Tn	N			7					
			Aeric (Plinthic)	f, mixed, semiact, a, iso	Chumsaeng	Cs		C	4					
			Mollic	fsi, mixed, superact, nona, iso	Phan Thong	Ptg		S	16					
			Typic	fsi, mixed, semiact, a, iso	Tak Bai	Ta		S	16					
				cosil, mixed, superact, nona, iso	Ko Yai	Koy		S	34					
			Ustepts	Dystrustepts	Typic	col, mixed, act, iso		Chumphon Buri	Chp	NE	38			
								Don Chedi	Dc	C	38			

ตารางภาคผนวกที่ 5 (ต่อ)

อันดับ	อันดับย่อย	กลุ่มใหญ่	กลุ่มย่อย	วงศ์	ชุดดิน	ภาค	กลุ่มชุดดิน	
Inceptisols	Ustepts	Haplustepts	Aquic (Fluventic)	fl, mixed, act, nona, iso	Sapphaya	Sa	C 21	
	Udepts	Eutrudepts	Fluvaquentic	col/c, sili/kao, subact, nona, iso	Makham	Mak	S 10	
			Fluventic	f, mixed, superact, iso	Bung Chanang	Bng	S 52	
Entisols	Aquents	Sulfaquents	Haplic	f, mixed, superact, a, iso	Chian Yai	Cyi	S 34	
			Typic	fsi, mixed, superact, a, iso	Takua Thung	Tkt	S 13	
			Hydraquents	Sodic	f, smec, nona, iso	Bang Pakong	Bpg	C 13
			Psammaquents	Humaqueptic	sili, iso	Tha Chin	Tc	C 12
				Typic	sili, iso	Sai Khao	Sak	S 23
						Wan Priang	Wp	S 23
	Psamments	Quartzipsamments	Oxyaquic		coated, iso	Ban Bung	Bbg	S 24
			Lamellic Ustic		coated, iso	Dong Takhian	Dt	C 43
			Ustic		coated, iso	Dan Khun Thot	Dk	NE 44
			Typic		coated, iso	Bacho	Bc	S 42
						Hua Hin	Hh	S 17
						Lang Suan	Lan	S 43
						Mai Khao	Mik	S 43
						Phattaya	Py	S 43
						Sattahip	Sh	S 43
				uncoated, iso	Rayong	Ry	S 43	
		Ustipsamments	Typic	s, sili, coated, iso	Chan Tuk	Cu	NE 44	
Fluvents	Ustifluvents	Oxyaquic		col, mixed, superact, nona, iso	Chiang Mai	Cm	N 38	
			Typic	col, mixed, act, cal, iso	Tha Muang	Tm	C 38	
	Udifluvents	Typic	col, mixed, superact, a, iso	Tha Khun	Tkn	S 32		
Orthents	Udorthents	Lithic	lsk, mixed, semiact, a, iso	Ranong	Rg	S 51		
		Typic	lsk, mixed, semiact, a, shallow, iso	Huai Yot	Ho	S 51		

1. การจำแนกดิน

การจำแนกดินในเอกสารฉบับนี้ หมายถึงการจำแนกดินตามระบบอนุกรมวิธานดิน (Soil Taxonomy) ของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ที่เริ่มพัฒนาขึ้นมาในปี ค.ศ. 1975 เพื่อให้เป็นระบบการจำแนกดินสากล ซึ่งมีการพัฒนาและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา จนถึงล่าสุดเป็นการปรับปรุงครั้งที่ 9 ปี ค.ศ. 2003 (Soil Survey Staff, 2003) กรมพัฒนาที่ดินได้นำระบบนี้มาใช้จำแนกดินของประเทศตั้งแต่ปีแรกที่ระบบนี้เริ่มพัฒนาขึ้น พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขระบบการจำแนกดินของประเทศให้สอดคล้องกับการพัฒนาของระบบตลอดเวลาเช่นกัน

ระบบอนุกรมวิธานดินมีชั้นการจำแนกดิน 6 ชั้นดังนี้

ชั้นสูง (Higher category) แบ่งเป็น	อันดับ (Order)	ปัจจุบันมีทั้งหมด 12 อันดับ
	อันดับย่อย (Suborder)	ปัจจุบันมีทั้งหมด 64 อันดับย่อย
	กลุ่มใหญ่ (Great Group)	
	กลุ่มย่อย (Subgroup)	
ชั้นต่ำ (Lower category) แบ่งเป็น	วงศ์ (Family)	
	ชุด (Series)	

ตัวอย่างการจำแนก

อันดับ	Alfisols
อันดับย่อย	Ustalfs
กลุ่มใหญ่	Haplustalfs
กลุ่มย่อย	Typic Haplustalfs
วงศ์	Fine, mixed, active, isohyperthermic Typic Haplustalfs
ชุด	Wang Saphung series (ชุดดินวังสะพุง)

2. การจัดเรียงชั้นดิน

การจัดเรียงชั้นดินเป็นการแสดงชั้นกำเนิดดิน (Genetic horizons) ต่างๆ ที่พบในหน้าตัดของดิน เรียงลำดับตั้งแต่ดินบนจนถึงดินล่างหรือถึงชั้นหินพื้น ชุดดินต่างๆ อาจจะมีลักษณะของการจัดเรียงชั้นดินที่แตกต่างหรือเหมือนกันก็ได้ แต่ชุดดินที่มีการจัดเรียงชั้นดินเหมือนกันจะมีลักษณะและสมบัติอื่นๆ บางประการที่แตกต่างกัน สัญลักษณ์ของชื่อชั้นดินต่างๆ ที่แสดงไว้อาศัยบรรทัดฐานของการให้ชื่อตามระบบของกระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา ซึ่งอธิบายไว้ในบทที่ 18 (Designations for Horizons and Layers) ของ Keys to Soil Taxonomy 9th edition (Soil Survey Staff, 2003)

สำหรับชั้นดินต่างๆ ที่ให้สัญลักษณ์นั้นจะมีการกำหนดลักษณะและสมบัติเฉพาะไว้ ที่คาดว่ามีความสัมพันธ์กับการกำเนิด ซึ่งเรียกว่าชั้นกำเนิดดิน (genetic horizons)

การให้ชื่อชั้นดินจะใช้สัญลักษณ์ 3 ตัวคือ

1. อักษรตัวพิมพ์ใหญ่ คือ O A B C และ R จะใช้แทนชั้นดินหลัก (Master horizons and layers)

2. อักษรตัวพิมพ์เล็ก ได้แก่ a c g p v ใช้เติมต่อท้ายอักษรตัวใหญ่ ที่แสดงถึงลักษณะพิเศษของชั้นดินหลัก ตัวอย่างเช่น Ap หรือ Bg เป็นต้น

3. ตัวเลขอารบิก ได้แก่ 1 2 3 ใช้ทั้งเติมข้างหน้าหรือต่อท้ายชั้นดิน โดย

- ถ้าต่อท้าย จะใช้ในการแบ่งชั้นดินนั้นๆ ออกเป็นชั้นดินย่อย เช่น แบ่งชั้นดิน Ap ออกเป็น Ap1 Ap2

- ถ้าเติมข้างหน้า แสดงว่าชั้นดินนั้นๆ ไม่สัมพันธ์กับชั้นดินที่มีตัวเลขต่างกัน เช่น Ap-Bt-2C

3. ชั้นดินหลัก (Master Horizons and Layers)

O horizons หรือ layers: เป็นชั้นที่มีอินทรีย์สารอยู่มาก

A horizons: เป็นชั้นดินแร่ อาจเกิดที่ผิวดินหรือใต้ชั้น O และไม่มีชั้นส่วนของหินหรือมีน้อยมาก และจะต้องมีลักษณะที่แสดงถึง

1. มีการสะสมของฮิวมัสโดยคลุกเคล้ากับอนุภาคต่างๆ ของดินแร่ และไม่มีลักษณะของชั้นดิน E หรือ B เด่นชัด

2. มีสมบัติที่เป็นผลมาจากการเพาะปลูก หรือการทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

E horizons: เป็นชั้นดินแร่ที่มีการสูญเสียของซิลิกา ดินเหนียว เหล็ก อะลูมินัม หรืออินทรีย์วัตถุ โดยมีอนุภาคทราย และทรายแป้งหลงเหลืออยู่ ชั้นดินนี้ต้องไม่มีชั้นส่วนของหินหรือมีอยู่น้อยมาก

B horizons: เป็นชั้นดินที่อยู่ใต้ชั้น A E หรือชั้น O ไม่มีชั้นส่วนของหินหรือมีน้อยมาก และต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ที่แสดงถึง

1. การสะสมของอนุภาคดินเหนียว เหล็ก อะลูมินัม ฮิวมัส คาร์บอนเนต ยิปซัม หรือซิลิกา

2. มีการสูญเสียของคาร์บอนเนต

3. มีการสะสมของเหล็ก-อะลูมินัมออกไซด์ หรือ เซสควิวออกไซด์ (sesquioxides)

4. มีการเคลือบของเซสควิวออกไซด์ (sesquioxides) ซึ่งทำให้ดินในชั้นนี้มีค่าสี (value) ต่ำกว่า มีค่ารงค์ (chroma) สูงกว่า และสีส้ม (hue) แดงกว่าชั้นดินที่อยู่ข้างบนและข้างล่าง

5. มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในดิน ได้แก่ การเกิดแร่ดินเหนียวซิลิเกต (silicate clay) การปลดปล่อยออกไซด์ การเกิดโครงสร้างแบบก้อนกลม (granular blocky) ก้อนเหลี่ยม (blocky) หรือแท่งหัวเหลี่ยม (prismatic)

6. มีความเปราะ

7. มีสภาพขังน้ำ และเกิดการสูญเสียออกซิเจนอย่างรุนแรงจนเกิดสีเทา

C horizons or layers: เป็นชั้นที่มีกระบวนการทางปฐพีเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย และไม่มีสมบัติหรือลักษณะของชั้น O A E หรือ B วัสดุของชั้น C อาจเหมือนหรือไม่เหมือนกับดินที่เกิดขึ้นตอนบนเลยก็ได้

R layers: หมายถึง ชั้นหินแข็ง ได้แก่ หินแกรนิต บะซอลท์ ควอร์ตไซต์ หินปูนแข็ง หินทราย เป็นต้น

4. ความลาดชันของพื้นที่

ความลาดชันของพื้นที่ หมายถึง ลักษณะของพื้นที่ที่เบี่ยงเบนหรือเอียงไปจากแนวราบหรือแนวระนาบ มีหน่วยวัดเป็นองศาของมุมเอียง ร้อยละของความเอียง หรือสัดส่วนของระยะในแนวตั้งกับแนวนอน สำหรับหน่วยที่ใช้ในการศึกษาดิน สํารวจดินและทำแผนที่ดินของประเทศไทยเป็นร้อยละของความเอียงหรือเปอร์เซ็นต์

สภาพพื้นที่ในเอกสารนี้จะอธิบายถึงความลาดชันเชิงซ้อน (complex slope) ซึ่งแสดงถึงภาพรวมของพื้นที่ สำหรับการแบ่งชั้นความลาดชันของพื้นที่ในประเทศไทยได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ สภาพพื้นที่ แนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินและการจัดการดิน โดยแบ่งออกเป็น 8 ชั้นดังนี้

ความลาดชัน (%)	ความลาดชันเชิงซ้อน
0-2	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ
2-5	ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย
5-12	ลูกคลื่นลอนลาด
12-20	ลูกคลื่นลอนชัน
20-35	เนินเขา
35-50	สูงชัน
50-75	สูงชันมาก
ชันกว่า 75	สูงชันมากที่สุด

5. ความลึกของดิน

ความลึกของดินที่ใช้อธิบายถึงลักษณะและสมบัติของดินหมายถึงความหนาของดินจากชั้นผิวดินถึงชั้นที่มีสมบัติขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือการซอนไซของรากพืช ได้แก่ แนวสัมผัสของชั้นหินพื้นแข็ง แนวสัมผัสของชั้นหินพื้นอ่อน ชั้นเชื่อมแข็งของอินทรีย์วัตถุและอะลูมินัมหรือชั้นดานอินทรีย์ แนวสัมผัสของชั้นที่เชื่อมตัวกันแข็งของเหล็ก ชั้นดาน และชั้นที่เชื่อมตัวแข็งอื่นๆ รวมถึงชั้นเศษหิน กรวด ลูกกรัง และสารมวลพอกต่างๆ ที่มีขนาด 2 มิลลิเมตรหรือโตกว่าในปริมาณมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร

ความลึกของดินแบ่งออกเป็น 5 ชั้นดังนี้

<u>ความลึก (ซม.)</u>	<u>ความหมาย</u>
0-25	ตื้นมาก
25-50	ตื้น
50-100	ลึกปานกลาง
100-150	ลึก
ลึกกว่า 150	ลึกมาก

ความหมายของความลึกของดินในที่นี้อาจแตกต่างจากความหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการจำแนกดินบ้าง โดยเฉพาะดินที่มีชั้นเศษหิน กรวด ลูกกรัง และสารมวลพอกต่างๆ ที่มีขนาด 2 มิลลิเมตร หรือโตกว่าในปริมาณมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร โดยการจำแนกดินจะไม่นำชั้นนี้มาพิจารณา และถือว่าเป็นดินลึกมาก เนื่องจากกระบวนการเกิดดินยังคงดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงชั้นดินตอนล่าง

6. การประเมินระดับความอุดมสมบูรณ์ของดิน

กรมพัฒนาที่ดินได้แบ่งระดับความอุดมสมบูรณ์ของดิน ออกเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำ ปานกลาง และสูง ซึ่งจะใช้วิธีประเมินจากค่าวิเคราะห์สมบัติทางเคมีของดิน 5 ประการได้แก่ อินทรีย์วัตถุ ความจุการแลกเปลี่ยนแคตไอออน ความอิ่มตัวเบส ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ ซึ่งการวิเคราะห์ดินจะใช้วิธีที่เป็นมาตรฐานตาม Soil Survey Laboratory Method Manual (USDA, NRCS, 1996) ซึ่งอธิบายโดยย่อดังนี้

1. ค่าอินทรีย์วัตถุ (Organic Matter หรือ OM) มีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ คำนวณได้จากค่าอินทรีย์คาร์บอนโดยคูณด้วยค่า 1.724 สำหรับการวิเคราะห์หาค่าอินทรีย์คาร์บอนใช้วิธีของ Walkley และ Black Titration

2. ค่าความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (Cation Exchange Capacity หรือ CEC) มีหน่วยเป็นเซนติโมลต่อกิโลกรัม (cmol/kg) การวิเคราะห์หาค่า CEC จะใช้น้ำยาสกัดแอมโมเนียมอะซิเตตที่เป็นกลาง (NH_4OAc pH 7.0)

3. ค่าความอิ่มตัวเบส (Base Saturation หรือ BS) มีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ คำนวณได้จากปริมาณของเบสพวก แคลเซียม แมกนีเซียม โพแทสเซียม และโซเดียม ซึ่งวิเคราะห์ดินโดยใช้น้ำยาสกัดแอมโมเนียมอะซิเตตที่เป็นกลาง (NH_4OAc pH 7.0)

4. ค่าฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (Available phosphorus) มีหน่วยเป็น mg/kg (หรือ ppm) วิเคราะห์โดยวิธี Bray II

5. ค่าโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (Available potassium) มีหน่วยเป็น mg/kg (หรือ ppm) ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้น้ำยาสกัดแอมโมเนียมอะซิเตตที่เป็นกลาง (NH_4OAc pH 7.0)

ค่าที่ได้จากการวิเคราะห์และการคำนวณของแต่ละสมบัติดินจะนำมาให้ค่าตัวเลขตามช่วงค่าที่แบ่งไว้เป็น 3 ระดับ โดยช่วงค่าต่ำจะให้เลข 1 ช่วงค่าปานกลางจะให้เลข 2 และช่วงค่าสูงจะให้เลข 3 ดังนี้

ระดับ	อินทรีย์วัตถุ (%)	ความจุแลกเปลี่ยน แคตไอออน (cmol/kg)	ความอิมตัว เบส (%)	ฟอสฟอรัสที่ เป็นประโยชน์ (mg/kg)	โปแตสเซียมที่ เป็นประโยชน์ (mg/kg)
ต่ำ	น้อยกว่า 1.5 (1)	น้อยกว่า 10 (1)	น้อยกว่า 35 (1)	น้อยกว่า 10 (1)	น้อยกว่า 60 (1)
ปานกลาง	1.5-3.5 (2)	10-20 (2)	35-75 (2)	10-25 (2)	60-90 (2)
สูง	มากกว่า 3.5 (3)	มากกว่า 20 (3)	มากกว่า 75 (3)	มากกว่า 25 (3)	มากกว่า 90 (3)

ในการประเมินระดับความอุดมสมบูรณ์ของดิน จะนำตัวเลขของช่วงค่าของสมบัติดินทั้ง 5 ประการมารวมกัน แล้วประเมินตามเกณฑ์ดังนี้

<u>ระดับความอุดมสมบูรณ์</u>	<u>ผลรวมตัวเลข</u>
ต่ำ	5-7
ปานกลาง	8-12
สูง	13-15

ผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา

นายอรรถ สมร่าง	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นายชัยวัฒน์ สิทธิบุศย์	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินฝ่ายวิชาการ

คณะทำงานวิชาการและการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน

นายชุมพล ลีลิตธรรม	(ผู้อำนวยการสำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน)	ประธานคณะทำงาน
นายวุฒิชาติ สิริช่วยชู	(หัวหน้าส่วนมาตรฐานการสำรวจจำแนกดินและที่ดิน)	คณะทำงาน
นางจรรยา อินทร์ซี่	(หัวหน้าส่วนพัฒนาเทคโนโลยีและบริการ)	คณะทำงาน
นายเจตน์ ล่อใจ	(หัวหน้าส่วนสำรวจจำแนกดินที่ 1)	คณะทำงาน
นายอดุล พรหมจรรยากุล	(หัวหน้าส่วนสำรวจจำแนกดินที่ 2)	คณะทำงาน
นายอิสรา อนุรักษพงษ์	(หัวหน้าส่วนสำรวจจำแนกดินที่ 3)	คณะทำงาน
นายสหัชชัย คงทน	(หัวหน้าส่วนวิจัยและวินิจฉัยคุณภาพดิน)	คณะทำงาน
นางวลัยรัตน์ วรรณปิยะรัตน์	(หัวหน้าส่วนวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินที่ 1)	คณะทำงาน
นายบุญรักษ์ พัฒนภน	(หัวหน้าส่วนวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินที่ 2)	คณะทำงาน
นายศิริวัฒน์ สิงห์ศิริ	(หัวหน้าส่วนเศรษฐกิจที่ดิน)	คณะทำงาน
นายนาวิก ดาราพงษ์	(หัวหน้าส่วนวางแผนการใช้ที่ดินที่ 1)	คณะทำงาน
นายวีรชัย กาญจนาลัย	(หัวหน้าส่วนวางแผนการใช้ที่ดินที่ 2)	คณะทำงาน
นายธีระยุทธ จิตต์จำนงค์	(หัวหน้าส่วนวางแผนการใช้ที่ดินที่ 3)	คณะทำงาน
นายภูษิต วิวัฒน์วงศ์วนา		คณะทำงาน
นายอนิรุทธิ์ โพธิ์จันทร์		คณะทำงานและเลขานุการ
นางผกาฟ้า ศจรสิสุวรรณ		คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวสุมิตรา วัฒนา		คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เรียบเรียงจัดทำเอกสารต้นร่าง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย)

นายภูษิต วิวัฒน์วงศ์วนา
นายณรงค์ ตรีสุวรรณ

ผู้ออกแบบปกและจัดรูปเล่ม

นางสาวนฤกมล จันทร์จิราวุฒิกุล
นายพัลลภ หงษ์เจริญไทย
นายนิพนธ์ พัฒนวงศ์สุนทร